

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

13'üncü Toplantı
11 Mayıs 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KONU

A) GÖRÜŞMELER

1.- Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- Sümer Holding AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 2

11 Mayıs 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.36

BAŞKAN: Fatih ŞAHİN (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Uğur AYDEMİR (Manisa)

SÖZCÜ: Kasım BOSTAN (Balıkesir)

KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının ve kamu kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

26'ncı Yasama Dönemi, Birinci Yasama Yılı'nın 13'üncü Birleşimini açıyorum.

II.- KONU

A) GÖRÜŞMELER

1.- *Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri*

BAŞKAN – Bugün gündemimizde Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu ve Sümer Holding Anonim Şirketi'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Çalışmalarımıza Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle başlıyoruz.

Görüşmelere başlamadan önce, Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum yetkililerinin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

Teşekkür ediyorum. Bir kez daha hoş geldiniz diyorum.

Şimdi, sunumlarını yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Sayın Başkanım, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyesi değerli vekillerim, Sayıştayın sayın grup başkanı ve uzman denetçileri, Kalkınma Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının değerli temsilcileri, değerli basın mensubu arkadaşlar; şahsım ve Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun tüm personeli adına saygılarımı sunuyorum.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; Türk savunma sanayisinin temelini oluşturan Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu, değişik isim ve statüler altında, Osmanlı İmparatorluğu'nun yükselme dönemine kadar inebilen tarihi bir geçmişe sahiptir. Kurum sırasıyla Tophane-i Amire Müşirliği, Tophane-i Amire Nazırlığı, İmalat-ı Harbiye Müdüriyeti Umumiyesi, Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü unvanları adı altında iktisadi ve ticari faaliyetlerini devam ettiren bir kuruluş olarak günümüze kadar gelmiştir.

1921 yılında Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü'nün kurulmasıyla birlikte, savunma sanayinin gelişmesi için Kırıkkale'de entegre bir silah sanayinin kurulması hususu ilk kez İzmir İktisat Kongresi'nde ele alınmış; bu nedenle, cumhuriyetimizin ilk yıllarında, savunma sanayinin topyekûn sanayileşmenin ve kalkınmanın önemli bir parçası olduğunun bilinciyle ilk planlı dönemde sanayileşmenin ve dolayısıyla savunma sanayinin devlet eliyle yönlendirilerek geliştirilmesi öngörülmüştür. Bu görüş ve kararlar doğrultusunda başlatılan çalışmalar sonucunda 1924 yılında Ankara'da Hafif Silah ve Top Tamir Atölyesi, 1928'de Kırıkkale Pirinç Fabrikası, 1928'de yine Elektrik Makineleri Fabrikası, 1929'da Kırıkkale Mühimmat Fabrikası, 1931'de Ankara'da Kayaş Kapsül Fabrikası, yine aynı yıl Kırıkkale'de Çelik Fabrikası, 1935 yılında, gaz maskesi üretimi için Mamak Gaz Maske Fabrikası, 1936'da Kırıkkale'de Barut, Tüfek ve Top Fabrikaları kurulmuştur. Bu fabrikalar genç Türkiye Cumhuriyeti'nin savunma ve genel sanayisinin temelini oluşturmıştır.

Bu dönemde sadece savunma sanayi alanında değil, sivil alanda da birçok ürünün ilk üretimi kurum tesislerinde gerçekleştirilmiştir. Örneğin, 1950'li yıllarda Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından üretilen tek motorlu UĞUR 44 ilk Türk eğitim uçağıdır. İlk demir yolu rayı haddemesi, ilk sac mamulleri ve pirinç malzeme, takım tezgâhları, vasıflı çelikler, pik ve sfero dökümhanesi, elektrik sayaçları, zirai mücadele aletleri, tekstil makineleri, dışı kutusu imalatı, çelik çekme boru ve askerî pil imatları da bu ilkler arasındadır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü, 1950 yılında 5591 sayılı özel Kanun'la "Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu" unvanı adı altında yeniden yapılanmıştır. NATO'ya girişle birlikte, 1952-1970 döneminde ülkemize başta Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere olmak üzere NATO üyesi ülkeler tarafından verilen askerî malzeme hibeleri sonucu savunma sanayinin gelişmesi için sarf edilen çabalar yavaşlamış, askerî ürün üreten fabrikalar verimliliğini yitirmiştir.

Kurum, 1950'li yıllardan itibaren, savunma sanayinin yanı sıra, özel sektörün giremediği, güçlükle gelişen ve ekonomide darboğaz yaratan genel sanayi alanlarına da etkin bir müteşebbis olarak girme ihtiyacı duymuştur. Kurumumuz, özellikle 1960-1990 yılları arasında gerçekleştirdiği, gerek yatırımları gerekse özel sektöre sermaye katılımlarıyla ülkemiz ekonomisine katkı sağlamış,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 3

yapılan teknoloji yatırımlarıyla hem yeni ürünler kazandırılmış hem önemli döviz tasarrufu sağlanmış hem de ülkemizin savunma ve özel sektörüne öncülük edilmiştir. Bu kapsamda, yeni gelişen özel sektör firmalarının ilk kuruluşlarında Türk Traktör Fabrikası, Tofaş Otomobil Fabrikası, Tofaş Oto Ticaret, TÜGSAŞ, Asil Çelik, NİTROMAK gibi ortaklıklarda olarak yer almış, hem mali hem de teknik bilgi olarak ülke sanayisine büyük katkılarda bulunmuştur. Böylece hem savunma sanayinin belirsizlikten kaynaklanan riskini bertaraf etmek hem de yeni gelişen ülke ekonomisine öncülük etmekle kendini görevlendirmiş olan kurumumuz, sanayimiz için de yetişmiş insan gücüyle bir okul, teknolojik gücüyle de bir ekoI olmuştur.

24 Ocak 1980 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi ve hükümet tarafından alınan kararlarla kamu iktisadi teşebbüsleri politikasında köklü değişiklikler meydana gelmiştir. İthal ikameci sanayileşme yerine dışa açık sanayileşme stratejisi benimsenmiş, serbest piyasa kurallarının da ekonomiye hâkim kılınması hedeflenmiştir. Devletin ekonomideki ağırlığının hafifletilmesi, KİT'lerin serbest piyasa koşullarında özerk bir yapıda, verimlilik ve etkinlik esasına göre çalışmalarını sağlamak dönemin politik hedefi olmuştur.

Bu çerçevede, 5591 sayılı kurumun kuruluş Kanunu, 105 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle 1983 yılında yürürlükten kaldırılmış ve Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun da dâhil olduğu kamu iktisadi teşebbüslerini tek bir mevzuat altında birleştirmeyi amaçlayan, 18/06/1984 tarihli 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlüğe girmiştir. 80'li ve özellikle 90'lı yıllarda, kamu kesiminin küçültülmesi politikası çerçevesinde, kamu iktisadi teşebbüslerinin imalat sanayinden çekilmesi, özelleştirilmesi veya kapatılması politikalarının izlendiği bir dönem olmuştur. Bu gelişmelerin Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna yansısı da kurumun özel sektöre yönelik üretimlerinden vazgeçmesi ve tüm imkân ve yeteneğini Türk Silahlı Kuvvetlerinin veya emniyet güçlerinin ihtiyaçlarına yöneltilmesi şeklinde olmuştur. Piyasaya dönük üretim yapan şirketler ya Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devredilmiş ya da kapatılmıştır. Bu çerçevede, kurum, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının ilgili kuruluşu iken Millî Savunma Bakanlığının ilgili kuruluşu hâline getirilmiştir. Kurumumuz, Türk Silahlı Kuvvetleri ve güvenlik güçlerinin her çeşit silah, mühimmat, roket, patlayıcı madde, harp araç ve gereç ihtiyacını karşılamak üzere görevlendirilmiştir. Kurum, ana statüsünde tanımlanmış olan bu görevinin yanı sıra, ayrıca ülkemiz savunma sanayisinde yerli katkı payını artırmak ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarına yönelik yeni ürünleri üretmekle de görevlendirilmiştir.

Kurum hâlen; merkez teşkilatı, 10 fabrika müdürlüğü, 2 işletme müdürlüğü ve bu fabrika ve işletmelerde çalışan 626'sı mühendis, 2.999'u işçi olmak üzere, toplam 5.626 personel vasıtasıyla faaliyetlerini yerine getirmektedir.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; kısaca kurum faaliyetlerinden bahsetmek istiyorum. Üretimlerimize bakıldığında; kurum, etkin, dinamik ve verimli çalışmalarıyla, Türk Silahlı Kuvvetleri ve güvenlik güçlerinin yüzlerce çeşitte konvansiyonel silah ve mühimmat ihtiyacının tamamını karşılamakta, artan kapasite ve imkânlarıyla ülkemiz sanayisine katkıda bulunmaktadır.

Bunun yanı sıra, sivil pazara yönelik olarak da hâlen hafif silah mühimmatı, sivil tip gaz maskesi, süzgeci, sivil maksatlı patlatma kapsülleri, pirinç ve çelik malzeme, dinamit, anfo gibi sivil sektöre yönelik ürünlerin üretimleri de devam etmektedir.

Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu, günün teknik ve ekonomik şartlarını göz önünde tutarak, dünya ve NATO standartlarına uygun kalitede üretim yapmaktadır. Kurum, Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet güçlerinin ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra, üretim hatlarını da ayakta tutmak amacıyla yurt dışı pazarlama faaliyetlerine son yıllarda öncelik vermiştir. Yurt içi ve yurt dışı müşteri taleplerine göre ürün çeşitliliği artırılmıştır. Özellikle son on yıldaki yatırım ve AR-GE projeleri kapsamında, başta Ana Muharebe Tankı ALTAY ile fırtına obüsleri gibi ana platformların silah ve mühimmatı olmak üzere, yeni nesil modern ve millî silah ve mühimmat üretim projelerindeki atılımlarına da devam etmektedir.

Yurt içinde faaliyet gösteren savunma sanayi firmaları ve KOBİ'lerle iş birliği yapılarak ürünlerinin, "Makine ve Kimya" markası altında yurt dışına pazarlanmaktadır. Fuar-lobi faaliyetleri artırılarak, yabancı firmalarla iş birliği geliştirilerek yurt dışı pazarlara erişimin kolaylaşması sağlanmıştır. Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu olarak dünya pazarında bir yer edinmek ve edindiğimiz yeri korumak maksadıyla verdiğimiz mücadelede en büyük dayanağımız, yaklaşık altı asırlık bir geçmişe sahip olmamızdır.

Bu itibarla, altı yüz yıla yakın süredir yaşayan bir firma olarak Makine ve Kimya Endüstrisi "sürdürülebilirlik" anlamında, geçmişinin getirdiği avantajı kullanmaktadır. Bu geçmiş, kurumumuzun hem ülkemizde hem de dünyada tanınan, bilinen, güvenilir bir marka olmasına katkıda bulunmuştur.

Yatırım ve modernizasyon faaliyetlerimize bakıldığında; Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu, savunma sanayine yönelik yatırımlarını, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları paralelinde ve ülkemizin savunma sanayisinin millîleştirme stratejisinden hareketle sürdürmektedir.

Bu çerçevede, savunma sanayisinde Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik gerek yeni ürünler gerekse modernizasyon projeleri olarak başlatılan çalışmalarımız devam etmektedir.

Bu çerçevede, 5.56 milimetrelilik Piyade Tüfeği Projesi, 5.56/7.62 milimetrelilik Fişek Projesi, 25 milimetrelilik Mühimmat Projesi, Küresel Barut Projesi, 155 milimetrelilik 52 Kalibre Silah Sistemi (Fırtına) Projesi, 155 milimetrelilik 52 Kalibre Çekili Obüs (Panter) Projesi, 155 milimetrelilik 52 Kalibre Silahlar İçin Uzun Menzilli Mühimmat Ailesi Projesi, 122 milimetrelilik Topçu Roketi Projesi, ERYX Tanksavar Projesi, 120 milimetrelilik Tank Topu Mühimmatı Projesi, 120 mm Tank Topu Silah Sistemi Projesi, Chaff-Flare Projesi. Bunlar son zamanlarda bizim yatırım yaptığımız yeni ürünlerdir. 2015 yılında çalışmaları başlatılan projelere baktığımızda, şu anda Kırıkkale'de ağır silah çelik fabrikasında İtalyan Danieli firması tarafından yapılacak olan 120 bin ton/yıl sıvı çelik üretim kapasitesine sahip bir tesis kurulmasıyla ilgili sözleşme imzalanmış, hâlihazırda bu yatırımımız devam etmekte, bugün itibarıyla yatırımın da yüzde 35'lik kısmı tamamlanmış durumdadır. Bu tesis özellikle stratejik anlam taşımaktadır, Makine ve Kimya Endüstrisi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 4

Kurumu bu çelik üretimiyle, özellikle silahlarda kullanılan özel çelikleri üretecek, ayrıca arta kalan kapasiteyi de yine Türkiye'de, özellikle yurt dışından alınan ve aslında cari açığa da sebep olan çelik imalatını yerli olarak yapmış olacağız.

AR-GE faaliyetlerimize baktığımızda; AR-GE'ye ciddi anlamda önem vermekteyiz. Bu çerçevede, TÜBİTAK ve 30 üniversiteyle AR-GE projeleri yapmak üzere protokoller imzalanmıştır. 2008 yılından bu yana 19 adet SANTEZ projemiz Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenmiştir. Bu projelerden 15'i tamamlanmış, 4'ü üzerinde çalışmalar üniversitelerle sürdürülmektedir. Kamu iktisadi teşekkülleri içerisinde SANTEZ projelerinde en fazla yer alan kamu iktisadi teşekkülüümüz bu arada. 1994 yılından bugüne kadar 250'yi aşkın AR-GE projesi tamamlanmış, bu projelerden büyük bir bölümü Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine girmiş olup seri üretimi devam etmektedir.

Son beş yılda tamamlanan projelerden olan yeni nesil mühimmat AR-GE çalışmaları sonlandırılmış ve Millî Savunma Bakanlığıyla tedarik sözleşmeleri imzalanmıştır. Kurumumuzca hâlen, toplam bütçesi 241 milyon lira olan 101 adet AR-GE projesi yürütülmektedir. Bütçenin yüzde 81'i Millî Savunma Bakanlığı; yani, bu AR-GE faaliyetlerine ayrılan bütçenin yüzde 81'i Millî Savunma Bakanlığı, Savunma Sanayi Müsteşarlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı gibi kurum dışı kuruluşlarca desteklenmektedir.

Ayrıca NATO Endüstri Danışma Grubu (NIAG) Türk Delegasyonu Başkanlığı kurumumuz tarafından yürütülmektedir. Türk savunma sanayisi kuruluşları NIAG projelerinde de yer almaktadır.

Kalite çalışmalarımıza bakıldığında, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun tüm fabrikaları 1990 yılından bu yana, NATO kalite güvence standartları olan AQAP-2120 NATO Endüstriyel Kalite Güvence Belgesi ile kurumumuz Genel Müdürlüğü ile fabrikalarımızın ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi bulunmaktadır. Sivil patlayıcı üreten fabrikalarımız CE Uygunluk Sertifikasına sahiptir.

Ayrıca, Kurumumuz Genel Müdürlüğü ve fabrikalarımızın "Tesis Güvenlik Belgesi" mevcuttur.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; işletme faaliyetlerimize bakıldığında, sermayemiz 600 milyon TL olan nominal sermayemizin 572,1 milyon TL' si ödenmiş olup 27,9 milyon TL hazineden alacağımız bulunmaktadır. Sermayemizin 950 milyon TL'ye yükseltilmesi için Yüksek Planlama Kurulu kararı alınmak üzere ilgili Bakanlığımıza müracaat edilmiştir.

Üretim rakamlarımıza bakıldığında, 2013 yılında 447 milyon TL olan üretimlerimiz, 2014 yılında 386 milyon TL, 2015 yılında 414 milyon TL, 2016 Mart sonu geçici bilanço'ya göre 100 milyon TL olmuştur.

Satışlarımız ve dönem kârımıza bakıldığında, 2013 yılında 870 milyon TL satışa karşılık, 199,2 milyon TL faaliyet kârı ve 112,3 milyon TL dönem kârıyla kapatılmış, 2014 yılında 799,5 milyon TL satışa karşılık, 151,4 milyon TL faaliyet kârı, 5,8 milyon TL dönem kârıyla kapatılmıştır. 2015 yılında 964 milyon TL satışa karşılık, 192 milyon TL faaliyet kârı ve 47,6 milyon TL dönem kârıyla kapatılmıştır. 2016 Mart sonu geçici bilanço'ya göre 300 milyon TL satışa karşılık 55 milyon TL faaliyet kârı ve 26 milyon TL dönem kârı bulunmaktadır.

İhracatlarımıza bakıldığında, 2013 yılında 38 milyon ABD doları olan ihracatımız, 2014 yılında 56,1 milyon ABD doları, 2015 yılında 92,1 milyon ABD doları, 2016 Mart sonu itibarıyla 64,5 milyon ABD doları, bugün itibarıyla güncel rakam 85 milyon dolardır.

Kurumumuz, İstanbul Sanayi Odasının düzenlediği ISO 500 sıralamasında 2014 yılı sonuçlarında 139' uncu olmuştur.

Borçlarımız: Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun Savunma Sanayi Destekleme Fonu kaynağından kullandığı yatırım projeleri dışında, vergi daireleri, Sosyal Güvenlik Kurumu dâhil, hiçbir kamu kurum ve kuruluşuna, ticari bankalara borcu bulunmamaktadır.

Temel ilkelerimiz; kurum olarak şu ilkeleri benimsedik: Etkin, dinamik, şeffaf, hesap verilebilir bir yönetim anlayışına sahip, toplam kalite yönetimini benimsemiş, tasarımdan itibaren AR-GE'ye dayalı özgün ürünler üreten, ülke sanayisiyle entegre, gizlilik ilkesine uyan, çözüm üreten, müşteri odaklı, çevreye duyarlı, işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uyan, eğitimi sürekli kılan, iş birliğine açık, sürekli yeniliğin peşinde bir kuruluş olmayı benimsedik.

Misyonumuz, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve güvenlik güçlerinin silah ve mühimmat ihtiyaçlarını azami yerli katkıyla, düşük maliyetli ve kaliteli ürünlerle karşılamaktır.

Vizyonumuz: Silah ve mühimmat alanında teknoloji ve özgün ürün üreten, dünya pazarında da tanınan ve aranan bir kuruluş olmaktır.

Yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu, kamu iktisadi teşebbüsü statüsü içindeki personel rejimi, organizasyon yapısı ve tabi olduğu mevzuat, maliyetlendirme, üretim, yatırım konularında yaşadığı yapısal sorunları giderebilmek amacıyla, Sayın Bakanımızın da olumlu görüşleri doğrultusunda, yeniden yapılanma çalışmalarını başlatmıştır. Tabii, bu yeniden yapılanma çalışmaları bizim aslında uzun yıllardır yapmaya çalıştığımız ama aslında çok istediğimiz hedeflere ulaşamadığımız konudur.

Proje sonucu hedefimiz, 98/11173 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla yürütülen "Türkiye Savunma Sanayi Politikası ve Stratejisi" çerçevesinde ki, bu strateji 1998 yılında Bakanlar Kurulunca yayımlanmıştır. Önemli bir strateji belgesidir özellikle savunma sanayi konusunda. Bu çerçeveye uygun, müşteri odaklı, rekabetçi, teknoloji yaratan, verimliliği artıran, modern işletmecilik anlayışına sahip özel sektör dinamizminde ancak devletin gözetim ve denetimi altında bir yapıya kavuşmaktadır.

Amacımız, aslında bu Türkiye Cumhuriyeti'nin savunma stratejisine uygun hâle gelmektir. Yeniden yapılanmaya baz teşkil edecek şekilde kurumsal yönetim yapımız ile operasyonel ve stratejik kabiliyetlerimizin artırılmasına yönelik olarak başta kurumumuza özgü yasal düzenleme olmak üzere, kurumumuzu ilgilendiren mevzuat düzenlemelerinin bu kapsamda ele alınması planlanmaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 5

Bu çalışmaların tamamlanması sonucunda, milletimize mal olmuş, uluslararası alanda kendine yer edinmiş olan Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun marka değerinin korunarak istenilen seviyeye ulaşması temel amaç ve hedefimizdir.

Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu, Türk sanayi tarihinin yaklaşık altı yüz yıllık bir temel taşıdır. Kuşaktan kuşağa, tarihin akışıyla birlikte değişmesini de bilerek günümüze kadar varan ve şüphesiz geleceğin de yine temel kurumları arasında olacak şekilde görev ve sorumluluklarını bütün alçak gönüllüğüyle bilen ve bu görevini gururla taşıyan personeliyle birlikte, önümüzdeki dönemlerde de ülkemiz sanayine, ekonomisine ve millî güvenliğine daha çok katkı sağlamayı amaçladığımızı belirtir, hepinize teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Önerilerin görüşmelerine geçiyoruz.

2012 yılında gündemde kalan 2 öneri bulunmaktadır.

1'inci öneriyi okutuyorum:

Öneri 1: SSM koordinatörlüğünde yürütülen M60 A1 Tanklarının Modernizasyonu Programı kapsamında 120 milimetre tank topu sistemi ve 120 milimetre tank mühimmatı imalatı ve tedarikine ilişkin alt yüklenicilik sözleşmesi ve lisans sözleşmesi çerçevesinde, Kara Kuvvetleri Komutanlığının ihtiyacına binaen MSB ile imzalanan 2010/35 sayılı sözleşme kapsamında siparişe bağlanan 120 milimetre tank topu mühimmatının üretiminde kullanılacak malzemelerin yurt dışı yerleşik firmadan tedarikinde yaşanan problemler dolayısıyla teslimat zamanında yapılamayacağı ve gecikme cezası doğacağından ilgili merciler nezdinde cezasız süre uzatımı hususunda yeniden girişimlerde bulunulması,

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Sayın Başkanım, eğer müsaade ederseniz Strateji Daire Başkanımız daha akıcı olarak okuyor, ona söz vereceğimi.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

STRATEJİ DAİRE BAŞKANI E. BÜLENT DİLAVEROĞLU – Cevabı arz ediyorum: Cevap 1: Kara Kuvvetleri Komutanlığı ihtiyacı olan 2010/35 sayılı sözleşme konusu 7.200 adet 120 milimetre(APFSDS-T) Zırh Delici Mühimmatı ile 7.000 adet 120 milimetre (TPCSDS-T) Ders Atış Mühimmatının teslim tarihleri, 2 Mayıs 2013 ile 2 Mayıs 2016 tarihleri arasındadır.

Bu mühimmatların üretim planlaması, altı ay süren mühimmat üretim süresi ile 23 Eylül 2002 tarihli sözleşme kapsamında IMI firmasından, İsrail firmasından tedarik edilecek malzemelerin teslim süresi olan dokuz ay dikkate alınarak toplam on beş ay olarak değerlendirilmiştir. Ancak IMI firmasının malzeme tedarik sözleşmesini iki yıl gecikmeli olarak 26 Aralık 2012 tarihinde imzalaması nedeniyle Millî Savunma Bakanlığından istenilen yirmi dört ay süre uzatım talebimiz uygun görülmemiştir.

Diğer yandan, gerek Mühimmat Fabrikası Müdürlüğümüz barut depolarında 20 Ağustos 2013 tarihinde çıkan yangın ve akabinde patlama neticesinde selüloit levhaların ve kara barutla diğer patlayıcıların tahrip olması gerekse 2 bin adet 120 milimetre zırh delici ve 2 bin adet ders atış mühimmatının üretiminde kullanılan kara barutun, tedarik edileceği yurt dışı firmasında meydana gelen kaza nedeniyle mühimmatın zamanında teslim edilemeyeceği Millî Savunma Bakanlığına bildirilmiş olup 20 Aralık 2014 tarihine kadar cezasız süre uzatımı talebinde bulunulmuştur. Her iki cezasız süre uzatımı talebimiz Millî Savunma Bakanlığının 14 Mart 2014 tarihli yazısı ile uygun bulunmamıştır.

7.200 adet 120 milimetre zırh delici ve 7 bin adet 120 milimetre ders atış mühimmatının sevk barutlarını yerleştirme çalışmaları kapsamında, ön üretimler tamamlanarak kalifikasyon için üretim faaliyetlerine başlanmıştır. Bahse konu üretimin doğası gereği ürün performansını test etmek amacıyla birkaç defa atışlı testlerin yapılması zorunludur fakat bu atışların yapılacağı Atış Test Değerlendirme Merkezi Komutanlığında bulunan 120 milimetre atış kürsüsünün 2014 yılı Temmuz ayından yeni kürsünün yapılacağı tarihe kadar kullanılamayacağı bildirildiğinden kürsünün kullanımına izin verileceği tarihe kadar, sevk barutlarının doğrulama atışları için gerekli altı aylık sürenin de ilave edilerek cezasız süre uzatımı olarak verilmesi talep edilmiştir. Söz konusu talebimiz Millî Savunma Bakanlığının 6 Ağustos 2014 tarihli yazısı ile uygun bulunmamıştır. Özetle 3 defa cezasız süre uzatım talebimiz geçerli mazeretler bildirilmesine rağmen uygun bulunmayarak kabul görmemiştir.

9 Eylül 2014 tarihli yazımızla tekrar atış poligonunun kullanılmaması nedeniyle yeniden cezasız süre uzatımı talebinde bulunulmuş olup Millî Savunma Bakanlığı 18/02/2015 tarihli yazısı ile atış kürsüsünün kullanıma kapatıldığı 1 Temmuz 2014 tarihinden atış kürsüsünün kullanılmaya başlandığı 27 Kasım 2014 tarihine kadar geçen sürenin cezasız süre olarak verilmesi uygun bulunmuş ancak sevk barutları doğrulama atışları için gerekli ilave altı aylık sürenin normal üretim süreci içerisinde yer alması nedeniyle uygun bulunmadığını bildirmiş olup bu durum 25 Şubat 2015 tarihli yazımız ile fabrika müdürlüğüne bildirilmiştir. Bahse konu mühimmatın 4 bin adedi teslim edilmiş olup bakiye 3 bin adedin ise 2016 yılı sonuna kadar teslim edilmesi planlanmaktadır.

Ayrıca, genel olarak kurumumuz ile Millî Savunma Bakanlığı arasında imzalanan sözleşmeler bazında kurumun haklı gerekçeleri bulunmasına rağmen oluşan gecikme cezaları konusunda Bakanlığımız nezdinde girişimler başlatılmış olup bu kapsamdaki gecikme cezalarının tek tek ele alınıp incelenmesine başlanılmıştır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öneriyle ilgili olarak Sayıştay Başkanlığının görüşünü alacağım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkan, bizim raporumuzda da belirttiğimiz gibi, mücbir sebeplere girebilecek olan gecikmelerin cezasız olmasını zaten sözleşme gereği öyle olması gerektiği için öneriyoruz. Ancak burada bir anlaşma sağlanamıyor gördüğümüz kadarıyla, tekrar bu çalışmanın başladığını beyan etmişler, umarız ki sonuç alınsın ve bu mücbir sebep olabilecek yangın,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 6

işte patlama gibi hususlardan dolayı olan gecikmelere gecikme cezası kesilmesin. Kurumun çünkü zaten bir sıkıntısı var bu konuda, bu da ilave sıkıntı olmuş oluyor.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Evet, önerinin oylamasına geçiyorum.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

2004 yılı fiyatları ile yaklaşık 6,2 trilyon TL'si kurum tarafından, 220,5 milyon FRF'si ilgili yabancı firmalar tarafından bedelsiz olarak karşılanan ve 1.000 dönüm arazi kamulaştırılması yanında 107 personelin yurt dışında eğitimi yaptırılarak 52 binadan oluşan tesis kurulmak suretiyle tamamına yakın bölümü bitirilen Tanksavar Füzesi Üretimi Projesi (ERYX) kapsamında; Savunma Sanayi Müsteşarlığı ile firma arasında gelişen anlaşmazlık sonucunda Nisan 2004 tarihinde durdurularak sözleşmesinin feshedilmesini müteakip Uluslararası Ticaret Odası (ICC) nezdinde başlatılan tahkim süreci Eylül 2009 tarihinde sonuçlandırılmış olmakla birlikte, kurum ile MBDA-F, ROXEL ve SERAT firmaları arasında imzalanmış ve hukuki olarak hâlen yürürlükte olan sözleşmelerin durumlarının açıklığa kavuşturularak dokuz yılı aşkın bir süredir atıl durumda bekletilen tesisin akıbetinin bir an önce netleştirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun lütfen.

STRATEJİ DAİRE BAŞKANI E. BÜLENT DİLAVEROĞLU – ERYX Kısa Menzilli Tanksavar Roketi Üretimi Projesi kapsamında MBDA, ROXEL ve SERAT firmaları ile imzalanmış olan sözleşmelerin sonlandırılmasına yönelik olarak dikkate alınması gereken idari, mali ve hukuki hususların belirlenmesine yönelik oluşturulan komisyon çalışmasını sonlandırmış olup; Savunma Sanayii Müsteşarlığınca ERYX üretim hattında mevcut bulunan ve firmalarca bedelsiz olarak kurumumuza sağlanan makine ekipmanın tahkim sonucuna göre Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait olduğu ve kullanılabilirliğinin belirtildiği, kurumumuzun MBDA, SERAT ve ROXEL firmaları ile yapmış olduğu tüm sözleşmelerin sonlandırılmasında hukuki, mali, teknik ve idari açıdan her hangi bir sakınca bulunmadığı, kurumumuzun depolarında hâlen muhafaza edilmekte olan MBDA, SERAT ve ROXEL malzemelerinin imha ve/veya iade edilmesine yönelik olarak yapılacak çalışmaların sözleşmelerin sonlandırılması kapsamında değerlendirilmesi, hususlarında mutabakata varılmıştır.

Bu çerçevede, fabrikamız ambarlarında bulunan söz konusu firmalara ait malzemelerin bugüne kadar depolama ile imha ve/veya iade edilmesine yönelik maliyetlerin belirlenmesi doğrultusunda çalışmalar devam etmekte olup, bitimini takiben sözleşmelerin sonlandırılması sağlanacaktır. Ayrıca, söz konusu tesisin mevcut durumunun ve gelecekte ne tür projelerde kullanılabilirliğinin araştırılması amacıyla 04 Aralık 2015 tarihinde yeni bir teknik komisyon kurulmuş olup komisyon çalışmalarına başlamıştır.

Arz ederim.

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Sayın Başkanım, burada ilave birkaç şey söylemek istiyorum.

Şu anda bu tesislerin kullanılmasıyla ilgili ciddi birkaç uluslararası firmayla da görüşüyoruz hatta bu hafta onlarla toplantılar düzenleyeceğiz. Aslında ERYX Projesi kapsamında Makina Kimya tesislerinde oluşturulan bu tesisler gerçekten ciddi yatırımlar arasında, bunların atıl kalmaması gerekiyor ama bu atıl kalma olayı aslında biraz da işte tahkimi bekledi, daha sonra Savunma Sanayii Müsteşarlığının yeni projeleri aslında burada yer almadı. Dolayısıyla buraların kullanılmamasının mazereti bizim taraf olmuyor ama bunu artık biz beklemiyoruz. Savunma Sanayii Müsteşarlığına da bilgi aktardık, şimdi uluslararası firmalarla görüşüyoruz, burada alt yüklenici olarak veya yeni üretimler yapar mıyız noktasında ciddi firmalarla görüşmeye başladık.

BAŞKAN – Kaç yıla sarı bir husus bu?

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Yani bu dokuz senedir, muhtemelen 2004'te filan başlayan...

BAŞKAN – Yani tahkimin sona ermesinden sonra, tahkim ne zaman neticelendi?

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Tahkimi 2008 yılında efendim.

BAŞKAN – Yani biraz daha hızlanmak gerekiyor sanırım bu durumda.

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Yok, hayır, bizim açımızdan değil, tahkim bitti efendim.

BAŞKAN – Yok işte, tahkim bittikten sonraki süreci diyoruz.

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Tabii, süreçte ama biz hiç elimizi değdiremedik çünkü burası tamamen Savunma Sanayii Müsteşarlığının elinde, onlar hep "Tahkimi bekleyin." dediler.

Aslında şöyle: Burada tesisler çift bazlı dediğimiz Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu tesislerinin hepsi çift bazlı yakıt üreten tesisler. Burada aslında 20 kilometreye kadar olan roketlerin üretimlerini çok rahat yapabiliyorsunuz, böyle bir kabiliyet kazanıldı. Ancak tabii, buraların değerlendirilmesi için buralara proje vermek gerekiyor yani bu projelerden maalesef Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu bu tesislerle ilgili projeler alamadı. Yani biraz da bu sıkıntıyı yaşadık ama artık biz kendimiz bir şeyler yapalım diyoruz ve dolayısıyla Savunma Sanayii Müsteşarlığıyla da mutabakata vardık, artık yabancı firmaların projelerinde yer almak istiyoruz veya yeni projelerde veya bunları biz kendimiz başlatmak istiyoruz artık ve bununla ilgili ciddi çalışmalara başladık.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin oylamasına geçiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 7

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait iki öneri bulunmaktadır.

1'inci öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

TBMM KİT Komisyonunun kararları doğrultusunda, kurumun savunma sanayindeki yeri ve stratejik önemi göz önüne alınarak, kurumun geleceği için büyük önemi haiz nitelikli personelin sürekli istihdam edilmesine olanak sağlayacak personel istihdamı ve ücretlendirmeye ilişkin kanun tasarısı taslağı ile ilgili yasallaştırma sürecinin bir an önce sonuçlandırılması hususunda, ilgili merciler nezdindeki girişimlerin sürdürülmesi.

STRATEJİ DAİRE BAŞKANI E. BÜLENT DİLAVEROĞLU – Cevabı arz ediyorum:

Kurumun en önemli yapısal sorunlarından biri olan personel istihdamında, ücretlendirmede ve personelin kurumda kalıcılığının sağlanmasında Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek kurallar içinde kurumumuz yönetim kurulunun yetkilendirilmesi ve kuruma özgü bazı kanunlarda düzenlemeler yapılması yönünde 2005 yılından beri sürdürülen çalışmalarımız; Maliye ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıkları tarafından kamu mali disiplini bozacağı, diğer KİT'lerden de benzer taleplerin gündeme gelebileceği ve çalışma barışının bozulmasına, dolayısıyla yeni dengesizliklerin oluşmasına sebebiyet vereceği gerekçe gösterilerek sürekli olarak reddedildiğinden amacına ulaşamamıştır.

Buna karşılık kurumumuz; personel istihdamı ve ücretlendirilmesinin yanında organizasyon yapısı, tabi olduğu mevzuat, maliyetlendirme, üretim, yatırım ve benzeri alanlarda da gelişme sağlanması için Millî Savunma Bakanımızın da olumlu görüşü ve şifahi talimatı doğrultusunda çalışmalarını başlatmıştır.

Gerektiğinde konusunda uzman ve yetkin kuruluşlardan profesyonel hizmet ve destek alımı da dâhil yapılacak çalışmalar sonucunda; 98/11173 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Türkiye Savunma Sanayi Politikası ve Stratejisi Esasları"nda belirlenen çerçeveye uygun, müşteri odaklı, rekabetçi, teknoloji yaratan, verimliliği artıran, modern işletmecilik anlayışına sahip, özel sektör dinamizminde ancak devletin gözetim ve denetimi altında bir yapıya kavuşmak hedeflenmektedir.

Yeniden yapılanmaya temel teşkil edecek şekilde kurumsal yönetim yapımız ile operasyonel ve stratejik kabiliyetlerimizin artırılmasına yönelik olarak başta kurum Kanunu olmak üzere kurumumuzu ilgilendirecek kurum içi ve kurum dışı mevzuatın yukarıdaki amaçları destekler şekilde iyileştirilmesi yeniden oluşturulması yönünde. Mevcut durum analizi; idari, mali, ticari, hukuki, teknik alanda düzenleyici etki analizi. Savunma sanayi ve faaliyette bulunduğumuz alanlarla ilgili sektör analizi, kuruma benzer hukuki yapılar ile rekabet analizi ve kıyaslama, kurumun gelişim alanları ve gelişim stratejileri ve bu çerçevede tavsiye edilen gerekçeli statü ile yeni mevzuat ile uyumlu tavsiye edilen organizasyon yapısı hazırlanması yönünde çalışmalara başlanılmıştır.

Bu çalışmaların tamamlanması sonucunda milletimize mal olmuş, uluslararası alanda da kendine yer edinmiş olan MKE Kurumunun marka değerinin korunarak istenilen seviyeye ulaşması hedeflenmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Gürer, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu bazı KİT'lerde de rastladığımız gibi, personelin kurumda tutulmasıyla ilgili değerlendirme. Bununla ilgili kurum nitelikli personel istihdamı konusunda yaşadığı sorunun çözümü için 2009 yılında personel istihdamı ve ücretlendirmeye ilişkin hükümler içeren 4 maddelik bir kanun tasarısı gündeme gelmiş ancak bu 8/06/2015 tarihinde ise kaldırılmış. 2014 yılında kurum nitelikli personel ihtiyacını karşılamak amacıyla 33 mühendis almış ancak alınan mühendis sayısının yüzde 85 oranında, 28 mühendisi de istifa etmiş. Kurumda yaşanan mühendis sirkülasyonunun sayısal boyutu daha önemli olan ise buraya giren kişilerin tehlike arz eden işlerde de çalışıyor olması. Bu nedenle bu konuda bir yasal düzenlemenin, tüm KİT'lerdeki aynı durum -o gün de konuşmuştuk, diğer KİT'ler de benzer mühendislerin istihdam edilmesiyle ilgili sorun var- bu konuda KİT olarak bir önermede bulunup yasal düzenlemeye gidilmesinin sağlanması, kurumların çalışması, işleyişi açısından yararlı olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Önerinin izlemeye kalması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

STRATEJİ DAİRE BAŞKANI E. BÜLENT DİLAVEROĞLU – Cevabı arz ediyorum:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesine özen gösterilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Gürer, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz o gün alt komisyon olarak ziyaretimizde Makine ve Kimya Endüstrisinin Sayın Genel Müdürü bize müzesini gezdirdi, onunla ilgili teşekkür ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 8

Makine Kimya 1950 yılında Türk Hava Kurumuna hafif nakliye uçağı ve aynı zamanda Danimarka'ya ambulans tipi uçak ihraç edecek üretim noktasında ama ne yazık ki 1968'te tekstil fabrikasına orası dönüşmüş. Gezdiğimizde gerçi uçağın o döneme ait bir maketini müzede görmedik, müzede o da olursa yapılanlarla ilgili faydalı olur.

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU ESKİ GENEL MÜDÜRÜ İZZET ARTUNÇ - Türk Hava Kurumunun Kore Anıtı'nın içindeki müzede var, vermiyorlar efendim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biz Makine Kimyanın müzesinde istiyoruz.

Şimdi, alt komisyonda bazı sorular yöneltmiştik. Bunlar millî piyade tüfeğinin projesinin tüm AR-GE çalışmaları Makine Kimya Kurumunda yapılmasına rağmen diğer firma Kale Kalıp AŞ'nin neden projeden iş payı aldığını, özellikle, Pakistan'a verilen silahlarda Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu ve Kale Kalıp AŞ firmasının maliyetlerinin ayrı ayrı neden oluştuğunu, Pakistan'a verilen silahlarda Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu için asıl külfetine katlanmakta iken Kale Kalıp AŞ firmasının işin kaymağı yiyor gözükmesinin nedenini, kurumun Alman firmayla yaptığı AR-GE çalışmalarında neden bu firmanın tercih edildiğini, kurumun AR-GE projelerinde birim başına ayrılan maddi miktarın 230 bin lira dolayında, bu miktarın AR-GE çalışması açısından çok düşük kaldığını, AR-GE'ye gereken önemin verilmediğini, yapılan AR-GE çalışmaları ve projelerin yararlı ve gelecek odaklı mı olduğu ve kurumun 17 AR-GE projesinin 13 projesinde hiçbir şey yapılmamış, nedenini sormuştum. Bu anlamda, AR-GE projesi tamamlandığında bu projenin kurum önüne açılıp açılmayacağını belirtmişim. Buralara genelde verilen yanıtlar beni tatmin etmedi. Bunların gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum çünkü kapsayıcı bir anlatım içermiyor, yalnızca klasik tanımlarla yanıtlanmış.

Şimdi, benim bir önerim var: Bildiğiniz gibi, geçtiğimiz günlerde basına da yansıdığı gibi, Makine Kimyanın aralık ayında başlayan müdürüne ocak ayında bilgileri casusluk maksadıyla verdiği noktasında bir işlem gerçekleştirildi ve kendisi şu anda sanırım tutuklu bulunuyor. Şimdi, bu konuyla ilgili olarak biz alt komisyonda konuşmuştuk ama üst komisyona taşınmamıştı. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacına binaen mevcut piyade tüfeği yerine ikame olunacak Modern Piyade Tüfeği Projesi'ne ilişkin alınan Savunma Sanayiciler Komitesi kararları doğrultusunda, Millî Savunma Bakanlığı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı ve kurum arasında sözleşmeye esas olan tüm faaliyetler ve teslimatlarla ilgili olarak öngörülen kapasite doğrultusunda seri üretime en kısa sürede geçebilmesi için Savunma Sanayii Müsteşarlığı nezdinde gerekli koordinasyonun sağlanması girişimi, herhangi bir cezai yaptırımıyla karşılaşmaması için kurumdaki kaynaklanmayan gecikme sebeplerinin ayrıntılı olarak tespiti, proje uygulama takvimini izlemek üzere üst kurula taşınması yönünde bir önerim var.

Keza, ayrıca, burada şimdi, modern piyade tüfeği bir özel kuruluşa yaptırılıyor. Doğal olarak, bu, casusluk olarak tanımlanıyorsa kurum böyle bir ilişkiyi hangi sınırlar içinde gerçekleştiriyor yani gizlilik ölçüsü ne? Çünkü siz sonunda bir silahın üretilmesi için başka bir kuruma bu bilgileri veriyorsunuz. Burada şöyle bir amaç da ben gene bütün içinde sonuçta raporla ilgili bir değerlendirmemi yapacağım ama bir sezinlediğim bir şey var, Makine Kimyayı sanki giderek devre dışı bırakıp alt yüklenicilerle bu iş, örneğin, Kale Kalıp var, gene roketatarda başka bir firma var, bunlara veriliyor ama bunlarda oluşan olumsuzlukların bütün yükü de Makine Kimyaya kalıyor. Bu bağlamda, kurumun sanki giderek tasfiyesiyle bu işlerin dışarıda yapılması gibi bir anlayış benim genel bütüne baktığımda gözüme çarptı. O gün söylemişim, açıklaması yapılmıştı ama son bölümde anlatacağım. Kurum genelde, hurda gelirleriyle kârda görülen bir kurum, ürettikleriyle değil. Bu bağlamda, bu önerinin gündeme alınarak izlenmesi gerektiğini düşünüyorum, son olaylardan sonra bu durumun değerlendirilmesi önem arz ediyor.

BAŞKAN – Hangi öneri Sayın Gürer?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Öneri 4, biraz evvel okuduğum.

BAŞKAN – 2013.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Modern Piyade Tüfeği Projesi'nin...

BAŞKAN – 2013 yılı 4'üncü öneri değil mi? İç öneri.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Evet. O, gündemden kalkmıştı ama bu son olaylarla izlenmesini gerektiğini düşünüyorum.

KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Alt komisyonda mı kaldırıldı?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Evet. Cevap yeterli bulunmuştu ama yaşanan süreçle ilgili bunun takibinin gerekliliğini düşünüyorum.

BAŞKAN – 2013 yılı 4 no.lu iç önerisini şimdi okutuyorum, ana öneriyi:

Öneri 4:

Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyacına binaen, mevcut HK33E Piyade Tüfeği

yerine ikame olunacak Modern Piyade Tüfeği Projesi'ne ilişkin alınan Savunma Sanayii İcra Komitesi (SSİK) kararları doğrultusunda Millî Savunma Bakanlığı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı ve kurum arasında sözleşmeye esas olan tüm faaliyetler ve teslimatlar ile ilgili olarak,

- Öngörülen kapasite doğrultusunda seri üretime en kısa sürede geçilebilmesi için SSM nezdinde, gerekli koordinasyonun sağlanması için girişimlerde bulunulması,

- Herhangi bir cezai yaptırım ile karşılaşmaması için kurumdaki kaynaklanmayan gecikme sebeplerinin ayrıntılı olarak tespit edilmek suretiyle proje uygulama takviminin revize edilmesi.

BAŞKAN – Şimdi, bununla ilgili olarak kısaca da olsa oylamaya geçmeden önce ben Sayın Genel Müdürümüzü veya yetkili bir arkadaşını dinlemek istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016 Saat :10.30 Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 9

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Millî piyade tüfeğiyle ilgili, Sayın Vekilimizin söylediği konuyla ilgili birkaç bir şey söyleyeyim, daha sonra da biz yazılı şeyimizi daha çerçeveli olarak iletelim efendim size.

Şimdi, Sayın Başkanım, bu millî piyade tüfeğiyle ilgili biliyorsunuz, bu proje tamamen Savunma Sanayii Müsteşarlığı tarafından yönetiliyor yani bu SSİK kararı alınarak yapılmış bir... SSİK kararı da malumunuz Başbakan, Genelkurmay Başkanı, işte Savunma Sanayii Müsteşarı ve Millî Savunma Bakanı ve bunların aldığı bu çerçeveye bu başlatıldı. Şimdi, ilk önce Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunda bu AR-GE faaliyeti başlangıcında, ilk bu millî piyade tüfeğinin başlangıcında Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu ana yüklenici ve AR-GE çalışmasını başlatınca da alt yüklenici olarak da Kale Kalıp seçildi. Yani, bunun seçimini Savunma Sanayii Müsteşarlığı yaptı. Ve Savunma Sanayii Müsteşarlığının aslında şöyle bir yaklaşımı var: Genellikle bir projeye başlanırken bir ana yüklenici seçiliyor, aynı zamanda da diğer sanayiden de entegre olsun diye alt yükleniciler seçiliyor. Bu çerçevede de ilk başlangıçta Kale Kalıp AR-GE projesi kapsamında seçilmişti, daha sonra üretim aşamasına gelindiğinde yani seri üretime dayalı AR-GE çalışmasının başlangıcında Kale Kalıp vardı. Kale Kalıp bu AR-GE çalışması bitip silah kalifiye olduktan sonra üretim fazına geçildi. Üretim fazının da gene aynı şekilde bütün yöneticisi, bu işin yöneticisi Savunma Sanayii Müsteşarlığı. Savunma Sanayii Müsteşarlığı, yine SSİK kararı alarak üretim fazında üretim miktarını yani siparişi ikiye böldü ve burada işte 20 bin adet Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna, 15 bin adedi de Kale Kalıpa verildi. Ve bu süreçte Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu şu anda millî piyade tüfeğinin üretimlerine başladı.

Şimdi, sayın vekilimizin ve sizlerin sorduğu soru şöyle: Hani bu belgeler ne taraftan veriliyor yani Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu... Bir kere başlangıçta şu var: Hem Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu hem Kale Kalıp tesisleri tesis güvenliğine sahip. Ayrıca da burada çalışan insanlar da gene tesis güvenliği ve şahıs güvenlik belgesine, kişi güvenlik belgesine sahip. Dolayısıyla, savunma sanayisinde gizlilik içeren bir belgenin bilinmesi esası yani bilinmesi gerektiği kadar yayılma esası vardır. Burada da güvenlik belgesine sahip kişiler bilirler. Burada belgelerin yani üretime esas TDP ve MTP diye bahsettiğimiz yani üretime esas belgelerin, bilgilerin, çizimlerin aktarılması Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu değil, Savunma Sanayii Müsteşarlığı zaten bunun sahibi. Biz, AR-GE faslı bittikten sonra bütün bu belgeleri, bilgileri, çizimleri dosyasıyla birlikte Savunma Sanayii Müsteşarlığına teslim ederiz, zaten sözleşmemiz de öyle, sahibi de o zaten. Entelektüel hakları yani mülki hakları da kendisine sahip, lisans hakları da kendisine sahip. Dolayısıyla, yani burada belge ve bilgilerin dağılımında Makine ve Kimyada ne varsa aynı Kale Kalıpta da var. Dolayısıyla, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun ilaveten Kale Kalıpa vermiş olduğu bir bilgi, belge yok, zaten Savunma Sanayii Müsteşarlığı o üretim bilgilerini ona da aktarmış durumda.

Buna ilaveten yani olayla ilgili Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun zaten yargıya yansımış durumu var, onunla ilgili bizim şu anda bir dahlimiz yok. Aynı şekilde, yargıda işlem devam ettiğini arz ederim efendim.

BAŞKAN – Sayın Birkan, buyurun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, çok değerli katılımcılar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Esasen, Fethi Bey'in bahsettiği konunun bir kısmı yargıyla alakalı yani bir yargı süreci var, onun çok konuşulması gerektiği kanaatinde değilim.

Bir diğer konu da eleştirilen usul işte ana yüklenici ve alt yükleniciler şeklinde. Bu, doğru bir usul. Şu anda dünyanın her tarafında da bu şekilde ilerliyor. Mesela, benim seçim bölgem olan Bursa, bir sanayi şehri. Esasen, baktığınız zaman, orta boy fabrikaların... Bir fabrika çok küçük bir parçayı üretiyor, sadece küçük bir parçayı üretiyor, başka bir fabrika diğer bir parçayı üretiyor, sonunda bunlar birleşiyor ve istenilen sanayi ürünü oluyor. O yüzden, bu modelin yaygınlaşması lazım, hatta Makine ve Kimyanın ya da Silahlı Kuvvetlerimizin istediği ekipmanın, araçların Makine ve Kimya üzerinden ve alt yükleniciler üzerinden Türkiye'nin her tarafında üretilir hâle gelmesi lazım. Tabii, bu gizlilik esası, o ayrı bir konu yani kendi içinde sağlanabilir. Yani, özel sektörde üretilen bir şey gizli kalmayacak diye bir şey yok çünkü özel sektörde de çok stratejik ve dünya çapında ülkemiz açısından da malzemeler üretiliyor. Ben, bu önerinin -zaten kaldırılmıştı- kaldırılması gerektiği kanaatindeyim yani gündeme alınmaması gerektiği kanaatindeyim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şimdi, burada şöyle bir sorun var: Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu, kuruluş amacına uygun olarak 20 bin silah yaparken 15 binini yapacak kapasitede neden geliştirilmez? Burada yapılan bir parça değil, bütün yani sizin şu anda imal etmekte olduğunuz bir ürünü komple veriyorsunuz ve bir alt yükleniciden bunun yapılmasını talep ediyorsunuz. Örneğin, şunu sormak lazım: Alt yüklenicinin bunu başka tarafa yapıp vermesi casusluğa giriyor mu, girmiyor mu? Makine ve Kimyada da casusluk. Sözleşme yapmışsın, adam "Bunu geliştireceğim, bilmem ne." diyor, gitti kullandı. Bu, casusluğa giriyor mu, girmiyor mu?

Şimdi, Makine ve Kimya Endüstrisi kendi kapasitesini geliştirip bu silahı yapacak durumda mı, değil mi, yapacaksa niye dışarı iş veriyor? Hani bir tane ne bileyim, işte tahtasını aldı, yok bilmem neyini -silahı çok algıladığım için söyleyemiyorum- ama Makine ve Kimya Endüstrisi kendi kapasitesini geliştirip modernize ederek kendisi silah yapacak durumdaysa dışarı niye yaptırıyor? Sonra bir olay var, Pakistan'a verilen diğer başka bir otomatik bomba atan silahı var, şimdi bu da yaptırılmış oraya, oradan alınmış. Pakistan'la yapılan anlaşma gereği süresinde bir kısmı verilip bir kısmı kabul edilmemiş. Kabul edilmeyince bu zarar kuruma kalıyor, yükü Makine ve Kimyanın üstüne yüklüyorsunuz ama birilerine iş yaptırıyorsunuz. Şimdi kurumun kendisi üretmiyor onu ama kurum o silaha parasını ödemek zorunda. Öyle değil mi? Para da ödendi yani yapan, bu otomatik bomba atan silahı üreten Makine ve Kimyanın

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 10

anlaşma yaptığı kuruma -yine Kale Kalıp yanılmıyorsa- oraya para ödeniyor, silah teslim alınıyor ancak Pakistan'a sevkியatta çıkan problem nedeniyle, kabul edilmemesi nedeniyle kuruma kalıyor. Şimdi kurumun stoklarına baktığınız zaman bu tür ürünlerin olduğunu da görüyorsunuz. E, şimdi bu hepimize ait.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Mal kötüyse onu iade eder üreten firma yani ama yok ihraç edilirken sorun olursa... Hukuki bir şey yani.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Öyle olmuyor, şöyle oluyor: Şimdi anlaşma yapıldığında üretim için söylenenleri karşı taraf karşıladığını söylüyor ama, alıcı firma vazgeçiyor "Ben bundan gerekli faydayı sağlayamadım." Şimdi bu sıkıntı, külfet kuruma kalıyor. Yani, tamam alt yükleniciye veriliyor da alt yüklenici, karşı taraf almadığı zaman yükü çekmiyor, Makine ve Kimya çekiyor. O zaman da Makine ve Kimya itibar kaybına uğruyor, Makine ve Kimya bu yaşanan olayda da itibar kaybına uğruyor. O zaman özel sektöre yaptırdığınızda bunun dışarıya yansması daha kolay değil mi? Direkt birine veriyorsun, yap diyorsun. Kurum da bir de özel sektöre iş yaptırmaya başladığın zaman bu tür hassas kurumlarda oradaki hizmettekileri dışarıya üretilip yetiştirip çok kolay sevkine de yol açılıyorsunuz. Bu bağlamda, olayın değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yoksa alt yüklenici sıradan iş yapmıyor, bütünü yapıyor. Yani, bir tankınız var, bu tankınızı alıyorsunuz, "Birini yap, bana ver." diyorsunuz, o bilgilerin başkalarının eline geçme kolaylığı artıyor.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, üretim tesislerine baktığımızda kategorilendirebiliriz bunları. Yani, bir ürünün tümü fason diye adlandırılan şekilde alt yüklenicilere yaptırılabilir. Bir ürünün tümünü siz yapabilirsiniz, bütün komponentleriyle, bütün yarı mamulleriyle, bir ürünün parçalarının bir kısmını yani yarı mamullerin bir kısmını dışarıdan alarak da yaptırabilirsiniz.

Şimdi, kuruma baktığınızda, kurumun altı yüz yıllık bir olduğundan bahsediliyor. Kurumun cirosuna baktığınızda, ürettiği ürünlere baktığınızda altı yüz yıla yakışmayacak bir konumda duruyor. Şimdi kurumu abartmaya gerek yok, bir cumhuriyet kurumu, eskiden gelen bir Osmanlı kurumu. Türk ordusunun zaman zaman ihtiyaçlarını karşılamış ama genel anlamda baktığınızda, ordunun ihtiyaçlarını veya Türk Silahlı Kuvvetlerinin ya da polis gücünün ihtiyaçlarını karşılamaktan çok uzak; ihtiyaç duyulan malzeme, ihtiyaç duyulan silah, mühimmatı karşılamaktan çok uzak. Bir iki istisnai şey var, onlara baktığınızda karşılıyor gibi görebilirsiniz, onu bir başarı olarak görebilirsiniz.

Kuruma ait -gördüğüm kadarıyla- iki şey üstlenilmiş. Bir tanesi, proje geliştirme ve bu projeleri alt yükleniciler kanalıyla yaptırma. İkincisi de mevcut fabrikalarda ihtiyaç olan malzemelerin bir kısmının üretilmesi. Mevcut fabrikalarına baktığınızda, mevcut fabrikaların kapasitelerinin çok düşük kullanıldığını görüyorsunuz ve bunu da şöyle açıklıyor kurum, bu düşük kapasiteyi: Talebe karşı üretim, talep yok yani Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu ihtiyacı yok anlamında çünkü başka da bir müşterisi yok şu anda kurumun baktığınız zaman. Yüzde 27'lerde kapasiteler var, yüzde 41'lerde kapasiteler var. Böyle bir kurumun kârlılığı -biraz evvel Ömer Fethi Bey söyledi- sadece hurda işinden bir kârlılık söz konusu. Her yılı kâr etmiş, bu da normal. Ama kurumlar zorunlu, Türkiye'de kurumlar, devlet kurumları Makine Kimya üzerinden hurdalarını değerlendirmek zorunda. Aslında ayrı bir iş yükü de getiriyor, gerçek amacından da uzaklaştırıyor kurumu. Türkiye'de geri dönüşüm sanayisi de güçleşti. Eğer özelleştirmeden bahsedecekseniz, geri dönüşümden bahsedeceksek, kurumun verimli olabilmesi için bu zorunlu yetkinin elinden alınması gerekiyor aslında. Daha yüksek şeylerde başka kurumlarda artık değerlendirilebilir bu hurdalar, devletin zorunlu olarak Makine Kimya üzerinden gitmesi çok şey değil. Şu anda tekel yani zorunlu olarak oraya veriyorsunuz ama gerçekten, Türkiye'de özel sektör vasıtasıyla kurulan geri dönüşüm fabrikalarında birçok ürün artık tekrar üretime kazandırılıyor. Bu anlamda, kurum genel anlamda değerlendirildiğinde Ömer Fethi Bey'e katılmamak mümkün değil arkadaşlar, bunun savunulacak bir tarafı da yok.

Şimdi, kurumun en iddialı olduğu şey "Bir silah geliştirdim." diyor. Gerçekten, G3 piyade tüfeği ithal edilen, Türk ordusuna... "700-800 bin kişilik ordumuz var." deyip herkesin eline bir silah verdiğinizde ciddi anlamda bir rakam çıkıyor ortaya. Bu anlamda, bir piyade tüfeği geliştirilmiş ve bu piyade tüfeğinin de bakıldığında çok önemli olduğunu düşünüyorum. Kurumun şu anda üzerinde basıp duracağı, en önemli, "Geliştirdik, çalıştık, yaptık." diyebileceği bir olay. Şimdi, bunun da o AR-GE çalışmaları sonucunda çıkan prototipleri birisi tarafından bir yerlere casusluk veya bir başka nedenle satılmış. O tarafı mahkemelik, doğru; o tarafı bizi ilgilendirmiyor, mahkeme süreci devam edecek. Biz kurumun bu silahının Türk ordusunu reorganizasyon çerçevesinde ne kadar değiştireceği, ihtiyaçları ne kadar karşılayacağı, gerçekten istenilen hedefe varıp varılmayacağı konusunda bu konunun izlenmesi hem bu kurum açısından iyi... Çünkü şu anda bana göre geliştirdiği tek şey var.

Şimdi, biraz evvel de konuştuk, 2012'nin 1'inci önerisinde aslında devreye girmedim. İsrail ordusundan birtakım malzemeler alıyoruz ama hemen 2010'daki o Mavi Marmara'dan sonra aslında sözleşmenin bozulması, yapılmaması gerekçesi Mavi Marmara olayıydı ve işi aksattı. Türk Silahlı Kuvvetleri mühimmat ve silah anlamında dışa çok bağımlı ama altı yüz yıllık geçmişe ve kuruma bu görev verilmiş olmasına rağmen bir iki basit projeye bu kurumu başarılı addetmek mümkün değil bana göre. Ya bu kurum üretim vizyonunu yerine getirecek ya da proje geliştirme vizyonunu yerine getirecek, böyle bir yeniden yapılandırmaya da ihtiyaç var.

AR-GE'ye bakınca, bu rakamlarla AR-GE'nin... Ama şunu da söyleyeyim: Bakın, birçok kurumdan fazla AR-GE'ye ayırmış; 1,7'ler civarında -bir arkadaşımız sormuş, cevaplara bakıyorum- 1,6'lar civarında. Biliyorsunuz, on dört yıldır "AR-GE, AR-GE" diyoruz, siz de "AR-GE'ye çok önem verdiğiniz." diyoruz; 0,5'lerden, 0,6'lardan ancak yüzde 1'lere geldi. Bu kurum biraz daha önde; 1,7'lere, 1,6'lara gelmiş kurum. Şimdi, bu kuruma gerçekten bir görev vermek zorundayız. AR-GE'ye de buna göre -Hazine Müsteşarlığı da burada- gereken desteği sağlamalı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan, en azından bir kısmını... Yani, çok ciddi anlamda dışa bağımlıyız bu konuda; uçaklar konusunda, tanklar konusunda, bir tane şey geliştirdik, Güneydoğuda şu anda bomba

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 11

atıyor, bilmem ne ama bunlarla övünmememiz lazım, mutlaka yapmalıyız ama bunları bir övünç kaynağı hâline getirip dünyayı unutmamamız gerekiyor. Onun için de Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan ürünleri geliştirecek, silahları geliştirecek... Yani silah, tabii, dünya şartları gereği ihtiyacımız var; silahlanmaya karşıyız ama mecburen de ülkemizi korumak, sınırlarımızı korumak için de silaha ihtiyacımız var ama kazançlarımızın büyük bir kısmını eğer biz yurt dışına transfer edersek bu bir sıkıntılı süreç. Eğer altı yüz yıllık bir kurumsa şimdiye kadar dünyada rekabet edebilir bir duruma gelmesi gerekiyordu bana göre, değil mi? Yani, altı yüz yıldır ayakta duruyor ve kârlı bir pozisyona geçtiği söylenen bir kurumun dünyada silah üretenlerle yarışabilecek, rekabet edebilecek bir duruma gelmesi gerekiyor, bunu da görmüyoruz. İhracat rakamlarına bakıyoruz, işte bir Pakistan'a yaptığımız ihracatla övünüyoruz, o da elimizde patlamış.

Arkadaşlar, bu işler böyle olmaz. Yani, burada bu işleri daha ciddi, daha gelecek yıllara yayarak, neler yapacağımızı hesaplayarak, projeksiyonları koyarak önümüze, hangi alanda yürüyeceğimizi tespit ederek... Bütün alanlarda değil yani aynı anda uçağı, aynı anda tankı, aynı anda işte roketi, obüsleri yapamayız, bir şeye yoğunlaşmamız lazım. O da olsun, bu da olsun derken hiçbir şey çıkmıyor ortaya. Bir şeye yoğunlaşmamız lazım dünyayla da rekabet edebilir bir duruma dönüşmemiz lazım. Bu kurum eğer yeniden yapılacaksa bu vizyonun verilmesi ve de desteklenmesi gerekiyor. Böyle 18 tane, 20 tane projeyle değil, siz 150 tane, 500 tane yıllık proje üzerinden değerlendirmeler yapıp bunlardan en iyisini hayata geçirmeniz lazım. Alt yükleniciye gelince yani yaptırabilirsiniz alt yükleniciye. Sizin eğer üretim tesislerinizle üretim dışına da çıkmak istiyorsanız yaptırabilirsiniz ama yaparken alt yükleniciden dolayı oluşacak olumsuzlukları kurumun yüklenmemesi gerekiyor. Yani, kârını koyuyor cebine de zararı -ticareti Mehmet Ağabey iyi bilir- niye üstlenmiyor, zararı da üstlenmesi gerekir. Yani, anlaşmalarımızı, sözleşmelerimizi buna göre yapmamız lazım. Kuruma zarar verecek sözleşmeler yapmamamız gerekiyor, ancak bu şekilde...

Bu piyade tüfeği önemsendiği için herkes tarafından "İşte, biz 21'inci yüzyılda piyade tüfeği geliştirdik." diye önemsendiği için bunun gelişimi konusunun da, takibi konusunun da önemli olduğunu düşünüyorum yoksa mahkeme süreci anlamında bunun casusluk nedeni var. Eğer iyi şeyler yaparsanız birileri bunları almak isteyecektir, doğaldır, buna karşı da tedbirler geliştirmek zorundayız. Makine ve Kimya keşke çok şey geliştirsın de çok insan bunları almak için yarışsın yani oradan bilgi transfer etmek için, "know-how" yarışsın, tek dileğim bu benim. Bir iki örnek çıkacak ama bu piyade tüfeğini son zamanlarda Makine ve Kimyanın yaptığı en iyi işlerden biri olarak düşündüğümüz için izlenmesinin de faydalı olduğunu düşünüyorum, Ömer Bey'in bu teklifinin de değerlendirilmesi gerekiyor diye düşünüyorum arkadaşlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Az önce okutmuş olduğumuz önerinin gündeme alınmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Tekrar oylayayım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, 2013 yılı 2 no.lu önerisinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait 2 öneri bulunmaktadır.

1'inci öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

TSK ve EGM ihtiyaçlarının, yurt içi imkânlar kullanılarak, uluslararası standartlarda, uygun konfigürasyon ve kalitede eşit rekabetle kurum tarafından karşılanabilmesine yönelik olarak; düşük satış potansiyeli arz eden silah, mühimmat ve araç gereçlere yönelik olarak, stratejik olarak belirlenen ve sabit işletme giderlerine katılan üretim hat ve tesisleri için yıllara sari asgari sipariş temini ve çalışmayan kısım giderlerinin karşılanmasını teminen Millî Savunma Bakanlığı nezdinde; yüksek satış potansiyeli arz eden silah, mühimmat ve araç gereçlere yönelik olarak, uluslararası standart ve kalitede doğrudan kurumdaki temini veya yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanmasının sağlanmasını teminen İçişleri Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunulması.

İhracat potansiyeli arz eden silah, mühimmat ve araç gereçlere yönelik olarak, yurt dışında yerleşik üretici/yatırımcı firmalarla iş birliği imkânlarının geliştirilmesi.

Ülke savunma sanayinde stratejik konumu olan kuruluşun, yurt içi satışlarında en önemli alıcısı durumunda olan kamu kurum ve kuruluşlarının, yerli sanayiye güçlendirmek amacıyla 6518 sayılı kanunun 51'inci maddesi ile 4734 sayılı Kanun'un 63'üncü maddesinde yapılan değişiklik çerçevesinde kuruluştan alım yapmalarını teminen, üretim portföyündeki ürünlerinin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen orta ve ileri teknoloji sanayi ürünleri listesinde yer alması için ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunulması.

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANI E. BÜLENT DİLAVEROĞLU – Cevabı arz ediyorum.

Cevap 1:

Düşük satış potansiyeli arz eden silah, mühimmat ve araç gereçlere yönelik olarak, stratejik olarak belirlenen ve sabit işletme giderlerine katılan üretim hat ve tesisler için yıllara sari asgari sipariş temini hususunda olup kısmen de olsa olumlu sonuç alınabilmesi için Millî Savunma Bakanlığı nezdinde girişimlere devam edilmektedir. Çalışmayan kısım giderlerinin karşılanmasını teminen, kurumumuzun yapısal sorunlarının giderilmesine yönelik olarak hazırlanan kanun tasarısının taslağında bir madde olarak yer

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 12

alan bu konu tasarı taslağımızın reddi nedeniyle işlerlik kazanamamıştır. Ancak bu konu, yeniden yapılanma çalışmaları kapsamında ele alınacak olup bu arada Milli Savunma Bakanlığı nezdinde girişimlere de devam edilecektir.

Yüksek satış potansiyeli arz eden silah, mühimmat ve araç gereçlere yönelik olarak, uluslararası standart ve kalitede doğrudan kurumdan temini veya yerli istekliler lehine yüzde 15 fiyat avantajı uygulanması sağlanmıştır.

İhracat potansiyeli arz eden silah, mühimmat ve araç gereçlere yönelik olarak, gerek yurt içi gerekse yurt dışında yerleşik üretici/yatırımcı firmalarla iş birliği yapılmaktadır, önümüzdeki dönemde de öneri doğrultusunda bahse konu iş birliği imkânlarının geliştirilmesi için çalışılacaktır.

Kurumumuz ürünlerinin yurt içi satışlarında en önemli alıcısı durumunda olan kamu kurum ve kuruluşlarının, yerli sanayiye güçlendirmek amacıyla Kamu İhale Kanunu'nda yapılan değişiklik çerçevesinde kurumumuzdan alım yapmalarını teminen üretim portföyümüzdeki ürünlerimizin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen orta ve ileri teknolojik sanayi ürünleri listesinde yer alması için başlatılan çalışmalarımız tamamlanmış olup ürünlerimizin orta ve ileri teknoloji sanayi ürünleri listesinde yer alması sağlanmıştır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Gürer, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Alt komisyonda dile getirdiğimiz bir konu vardı, bu kurumun kârlılığı üzerine. O zaman bize, yapılan iyi işler olduğunu, bunların da gündemde olması gerektiği belirtilmişti. Ben şimdi, bunun üzerine, o komisyon sonrası bir Sayıştay raporunu tümünden taradığımda çıkardığım notlar var, onları paylaşmak istiyorum.

Şimdi, Makine ve Kimya Kurumunun geçmişten taşıdığı bilgi ve tecrübesiyle çok önemli bir kurum olduğunu düşünüyorum. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde daha fazla, daha kaliteli, daha ekonomik hizmet vermesinin gerekliliğine de inanıyorum.

Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun 2013 ve 2014 yılı raporları incelendiğinde herkes görecektir ki bu çalışmaların yeterli olduğunu söylemek mümkün değil. Hesaplarını gördüğümüz o 2013 ve 2014 yıllarında... 2013 yılında kurumun 112 milyon lira dönem kârı elde ettiği görülmekte, 2014 yılında da yaklaşık 6 milyon kâr ettiği görülmektedir. Tüm olumsuzluklara rağmen dönem kârı gerçekleşmesi başarı olarak görülebilir. Sayıştay raporunu dikkatle incelediğimizde ise, kurumun asıl olması gereken üretim ve satış faaliyetlerinde bu kârlılığın oluşmadığı ortaya çıkıyor. 2013 yılında kârlılık hurda işletmesinin satışlarından kaynaklanıyor. 2013 yılındaki 819 milyon satış rakamı içinde hurda işletmesinin payı 314 milyon. Yine, 767 milyon harcamalar içinde hurda işletmesinin payı 80 milyon, hurda işletmesinin katkısı 214 milyon. 2013 yılında Makine ve Kimya hurda işletmesi hesaba katılmadığında 687 milyon lira harcamaya karşılık 565 milyon liralık satış yapılmış. Gerçekte 112 milyon lira kâr değil, 122 milyonun üzerinde zarar söz konusudur, gerçek işin iştiğaliyle ilgili.

2014 yılında kârlılık yine hurda işletmesi satışlarından kaynaklanıyor. Bununla ilgili de 2014 yılında 799 milyon satış rakamı içinde hurda işletmesinin payı 253 milyon. Makine ve Kimya Endüstrisinin 818 milyon liralık harcaması içinde hurda işletmesinin payı 78 milyon, hurda işletmesinin Makine ve Kimyaya katkısı 175 milyon. 2014 yılında Makine ve Kimya, hurda işletmesi hesaba katılmadığında 740 milyon lira harcamaya karşılık 546 milyon satış yapmış. Gerçekte 6 milyon kâr değil, 194 milyon üzerinde bir zarar söz konusu oluyor. Hurda işletmesinde kârlılık da esas olarak tüm kamu kuruluşlarının hurdaları bir yasal düzenlemeyle Makine ve Kimya Endüstrisine devretmek zorunluluğundan kaynaklanıyor. Makine ve Kimya Kurumunun stratejik konumu ve yerine getirmesi gereken görevleri nedeniyle bu uygulamanın sürdürülmesi bence doğru. Çünkü o bir kaynak yaratıyor Makine ve Kimyaya, oradan da katkı sağlamış oluyor. Özellikle kamu kaynaklarını kullanan kuruluşların verimlilik ve etkinliklerine daha fazla önem vermeleri gerektiğini düşünüyorum. Kamu kaynaklarını başarısızlıklarına perde olarak kullanmamalı.

Sayıştay raporunda, yine, Makine ve Kimya Kurumunun daha etkin, verimli ve çağdaş bir yapıda, uluslararası rekabet üstünlüğünü yakalayabilmesi için yeniden yapılanma çalışmalarının 1 Nisan 2003 tarihinde bağlı ortaklık modelini terk ederek fabrika modeliyle dönüşmesine başladığı yer alıyor. Ancak yapılan yeniden yapılanma çalışmaları yeterli görülmemiş ki gereken etkinliği ve esnekliği sağlamak amacıyla yeniden yapılanma çalışması Sayıştay raporunda belirtiliyor. Sürekli yeniden yapılanarak kurumun sorunlarını çözmesi düşünülemez. Çünkü uzun vadeli planlamalar, projeler üretilir. Yalnızca statü değiştirilerek kurumun geliştirilemeyeceği görülüyor süreç içinde. Statü biçimi bir yönetim aracı ancak gerçekliği ve geçerli hedef, program politikası olanlara yardımcı olur. Makine ve Kimyanın yine geçmişteki şeylerini taradım ben, KİT Komisyonundaki çalışmalarıyla ilgili baktım. Oldukça başarılı dönemler de geçmiş. Yeniden yapılanması da başarılı olmadı, Sayıştay raporunda da yer aldığı için bu kurumun, üretimin, yatırımın, satış gibi önemli hedeflerin istenen noktaya ulaşması için kurumun mali yapısı bozulduğu süreçten beri istenilen konuma gelemediği de görüldüğünden kurumun yapısal olarak ele alınıp uzun vadeli, biraz evvelki söylediğimiz izlenmesini istediğimiz çalışmaların da içinde olacağı kapsamlı bir yeniden bakışa ihtiyacı olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle, geneli üzerindeki görüşlerinizi de ifade etmiş oldunuz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ayrıca söz alacağım.

BAŞKAN – Öyle mi? Peki.

Ben önerinin oylamasına geçiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 13

Öneri aslında kendi içerisinde birçok öneriyi de barındırıyor. Aslında belki parçalayıp kimisini gündemden çıkarıp kimisini izleyebildik de. Bu konuda aslında önümüzdeki dönemde bu yöntemi tercih etmezseniz daha doğru olur diye düşünüyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sizin de bahsettiğiniz gibi Sayın Başkan, öneride 4 tire var, bunlardan 3'ünün yerine getirildiği verilen cevaplardan anlaşılıyor, 2 tire için izlenmesinde fayda görebiliriz. Takdir sizin.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölemediğimiz için öneriyi, aslında yerine getirilmiş olanlar da var, onu da anekdot olarak düşmüş olalım.

2'nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANI E.BÜLENT DİLAVEROĞLU – Cevabı arz ediyorum:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesine özen gösterilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle, her iki yıla ait önerilerin görüşmeleri sona ermiştir.

Şimdi, kurumla alakalı öneri ve görüşlerin dile getirilmesi ve soru-cevap işlemi için geneli üzerinde görüşme açıyorum.

Talep eden Komisyon üyelerimize talep sırasına göre söz vereceğim.

Sayın Genel Müdürüm, Komisyon toplantımızda Komisyon üyelerimizin sormuş olduğu sorulardan cevaplandırılması hazırlık gerektirenlere tutanakların tarafınıza tebliğinden itibaren yasal süresi içerisinde yazılı ve ayrıntılı olarak cevap vermeniz gerektiği hususunu bir kez daha size hatırlatmak istiyorum.

Sayın Gürer, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim.

Ulusal bağımsızlığın önemli unsurlarından birinin caydırıcı, güçlü, modern bir ordu olduğu, bunun için de güçlü bir savunma sanayinin gerektiği sanırım herkesin kabulüdür. Makine ve Kimyanın bu güçlü savunma sanayinin en önemli kısmını oluşturduğu da bir gerçektir. Yönetim anlayışının yeniden yapılanmaması durumunda bunun önümüzdeki süreçte sıkıntı yaratıp yaratamayacağı veya bu konuda kurumsal olarak nelerin düşünüldüğünü sormak istiyorum.

2014 yılı Sayıştay raporunda AR-GE çalışmalarına ayrılan payın kurum cirosunun yüzde 1,7'sine karşılık geldiği görülüyor. Yine aynı raporda, sektörün büyük firmalarının cirolarında AR-GE'ye ayırdığı payın yüzde 10 olduğu belirtiliyor.

Yürütülen projelerden bir kısmının durdurulduğu, bir kısmının beklemede olduğu Sayıştay raporunda yer alıyor. Tamamlanan projelerden 13 adedinin endüstrileşme çalışmalarına başlanmadığı belirtilmektedir.

Makine ve Kimyanın AR-GE stratejisi politikası ve programı nedir? Bu anlayışla bu kadar küçük bütçeyle başarılı olunması beklenmekte midir? Sonuçlanan AR-GE projelerinde yapılan harcama ne kadardır? Bu miktarın ne kadarı için destek alınmıştır? Tamamlanan AR-GE projelerinin kaç üretime girmiştir? AR-GE çalışmaları sonucu geliştirilen ürünlerin satış miktarı veya tutarları nedir? AR-GE personeli kaç kişidir? Bu personelle yeterli AR-GE projesinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi mümkün müdür? AR-GE çalışmaları konularında uzman, ciddi eğitim almış beyin gücü yapılanması kurumda sağlanmış mıdır? AR-GE personeli arasında lisans, yüksek lisans, doktora derecesine sahip olanlar kaç kişidir? Temel bilimler ve mühendislik alanlarında mezun olanlar kaç kişidir? AR-GE projesi içinde yalnızca Sanayi Ticaret Bakanlığından destek alarak mı yürütüyorsunuz? Özellikle TÜBİTAK'tan destek görmeyen çok yararlı olduğu düşüncesindeyim.

Hurda işletmesi hariç kurumun 2014 yılında 546 milyon satış yaptığı görülmektedir. Kurum personel sayısı 5.547 olduğu, personel giderinin 2010 yılında 333 milyon lira olduğu görülmektedir. Personel giderinin satış oranı yaklaşık yüzde 61'dir. Sizce bu kadar personelle bu üretim ve satış rakamları yeterli midir? 17 Aralık 1997 tarihinde yapılan KİT Komisyonu tutanaklarında 1991 yılında personel giderlerinin toplam satış rakamına oranı yaklaşık yüzde 45 iken, 1995'te yüzde 18'e, 1996'da yüzde 14'e düştüğü görülmektedir. 1996 yılında yüzde 14'e kadar düşen oran rekor kırarak 2014 yılında yüzde 61'e çıkmıştır. Bunun kuruma olumsuz etkisi olacak mıdır?

Yeniden yapılanma çalışmalarıyla tasarruf sağlandığı söylenmektedir. Yapılan tasarruflarda bu sonuçlara ulaşılmış mıdır?

Personel üretim, satın alma ve benzeri konularda sağlıklı program yapmak, maliyetleri düşürmek, zamanında teslim yapabilmek için bildiğiniz gibi yıllara sari siparişler önemlidir. Yıllara sari sipariş konusunun da kurumun en önemli konularından biri olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bu öneride yanıt verilirken de belirtilmiş. Bu sari üretim, bildiğiniz gibi, bir projelendirilen çalışma onayı yıl ortasına gelince o çalışmanın yürümemesine neden olduğu için planlı bir çalışmanın gerekliliği ortaya çıkıyor. Kurumun bu konuda da üç yıllık, beş yıllık programlarla önünün açılmasının yararlı olacağı düşüncesindeyim.

Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacını sağlayan, bu anlamda, savunma sanayi ürünleriyle Türkiye'mizin şu anda bana göre göz bebeği sayılacak kurumun bütün bu çalışmalarını da geliştirerek, stratejik olarak konumunu güçlendirerek ileriye yürütmesini diliyorum.

Emek veren, çalışmada bulunan herkese teşekkür ediyorum. Amacımız kurumun daha gelişmesi ve istenilen düzeyde savunma sanayine katkı sağlayacak bir kurum olarak geleceğe taşınmasıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kıymetli görüş ve önerileriniz için ben de teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 14

Sayın Akyürek, buyurun.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım ve hazırın; şimdi ben arkadaşlarımızı dinledim. Eskiye bir bakıyorum, otuz sene önce, inanın, 1 mermi dışarıdan geliyordu. Bakın, altı yüz yıllık ama yeniye bakalım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Eskide biz yokuz, yine siz varsınız.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Müsaade et de. Ben “Yok” demiyorum Haydar Bey.

BAŞKAN – Yoksanız niye savunmaya geçiyorsunuz Haydar Bey?

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Haydar Bey, sen doğru diyorsun. Bak, beni biraz dinlesen, ya, bir mermi gelirdi 7,65. Sen Karadeniz Bölgesi’nde yaşayan bir insansın. Mermiyi, tabancayı seven kişilersiniz. Mermiler kaçak “gejo” diye 7,65 bir mermi gelirdi. Kırıkkale’nin de bir tabancası vardı, 7,65.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Pahalı satıyorlar.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Şimdi Haydar Bey, benim konuşmamı kesme.

Şimdi, bakın, eski ile yeni... Elbette ki çok mu iyi? Yok. Bakın, Türkiye’nin dostu yok zaten. Bizim Türk Silahlı Kuvvetlerine iyi silahları üretmemiz lazım ve ihraç etmemiz lazım. Buna çok dikkat etmemiz lazım.

Şimdi, ikinci bir sorum: Bu bayileriniz var Makine ve Kimya bayileri. Bu konuda, inanın, bayileri artırın, bir de seçin. Yani her müracaat edene vermeyin. Acaba bu mermiyi, bu silahı nereye veriyor, nasıl oluyor, bunu takip edin. Ben kendi bölgemde bunu görüyorum. Bir de silah fabrikasını arkadaşlarımızla beraber bir gün gidip görelim. Onu Başkanımız da uygun görürse milletvekili arkadaşlarımızla beraber gidersek bir gün iyi olur. Hafta sonu olursa daha iyi olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Yapalım, planlayalım, organize edelim inşallah.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Üçüncüsü de bir teşekkür. Makine ve Kimya Endüstrisi Genel Müdürüne ve yönetimine ve tüm herkese, çalışanlara başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akyürek.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum.

Biz de başarılar diliyoruz. Tabii, kurumumuz bizim kurum. Geçmiş çok eski. Sadece sizin döneminizde, iktidar döneminizde kurulmuş bir kurum değil çok eski bir kurum. Kurumdan beklentilerimiz var, kurumdan beklentileri karşılayabilmek için de kurumun aslında doğru bir tespiti var, yeniden yapılandırılması gerekiyor. Yani, günün gelişen şartlarına göre kurum eski konvansiyonel bir anlayışla, konvansiyonel silah üretimi yapan, onların ihtiyaçlarını gideren bir kurum dışına çıkması lazım ve teknolojik bir kurum hâline dönüştürülmesi lazım. Bunun için de AR-GE çok önemli demiştik. AR-GE’ye, biraz evvel konuşmamda söyledim, diğer devlet kurumlarının üzerinde bir pay ayrılmış olmasına rağmen bu sektör için yetersiz bir AR-GE. Niye yetersiz? Ya, bir Apple’a baktığınızda, bir Oracle’a baktığınızda, bir dünya çapında firmalara ve dünya sektör pazarını elinde bulunduran... Bu konuyla ilgili söylemiyorum. AR-GE’leri öyle dünya ortalamasının yüzde 2-3 olduğu ortamlarda yüzde 10’lara falan çıkıyor ki rekabet edebilme gücünü artırabilsin.

Şimdi, kurumdan gerçekten bir başarı hikâyesiyle söz etmek mümkün değil. Bunu kendileri de takdir ederler aslında. Kurum normal işleyişini sürdürüyor şu anda. Daha fazlası olsun. Bu kötü bir şeydir anlamında söylemiyorum. Kurum, gerçekten klasikleşmiş, devlet kurumu hâline dönüşmüş, bir tarafta üretim yapıyor, bir tarafta proje geliştirmeye çalışıyor, bir tarafta ihtiyaçlarını karşılıyor ama buna baktığın zaman personel yapılanması doğru değil. Çünkü eğer bu kurumu bugünkü şartlara uyduracaksa özellikle size bir vazife düşüyor. Diğer, üretim yapan, örneğin Eti Madende olduğu gibi burada da çok spesifik bir alan olduğu için bununla ilgili eğer siz bunu normal Devlet Memurları Kanunu’na tabi tutarsanız, bunları normal Sözleşmeli Personel Kanunu’na tabi tutar ve ücretlerini aynı skala içinde değerlendirirseniz burada geliştirecek, burada üretecek eleman bulamazsınız, kaçır arkadaşlar çünkü piyasa şartları da böyle. Piyasa şartlarına uygun hareket etmek zorundasınız. Bizim bu kurumlardaki en büyük sıkıntımız istihdam veya personel kanunuyla, Devlet Personel Kanunu’yla bu kurumların ellerini bağlı bir hâle getirdik. Yani acilen bu kanunun da yapılandırılması gerekiyor. Kurumlara göre özel... Özel olmaz tabii, genel anlamda kanun çıkar ama kurumlar içinde yerleştirilebilir bunlar. Bu kurumda, böyle, onlarla ilgili bir vizyon, bir projeksiyon, işte, bir yeniden yapılandırma yapılacaksa birincisi bunu çözmek zorundayız. Eğer bunu çözmezsek arkadaşlar, bu kurumlardan çok büyük başarı hikâyeleri yazmasını beklemeyin. Açık ve net söylüyorum.

İkincisi: Kapasite kullanımı. Gördüğüm kadarıyla kapasite kullanımları raporlarda çok düşük. Niye düşük? Demek ki sipariş alamıyor, yani üretim yaptığı şeylerle ilgili sipariş alamıyor, sipariş alamayınca üretilmiyor. Orada kapasitesine göre işçi bulunduruyor, bu da zarar yazıyor kurum hanesine. Çünkü kapasitesine göre bir işçi var, atıyorum, 10 birim kapasitesi, işçi de 10 birim üretecek şekilde işçi dizayn edilmiş ama 5 birimde çalışıyor, 4 birimde çalışıyor, cepten para ödüyor. Bu bir maliyet getiriyor kuruma. Bunun engellenmesi gerekiyor. Bu da neyle olur? İki şeyle olur: Pazarlama ve sipariş almayla olur. Nasıl ürün üretirseniz üretin, hiç önemli değil, nasıl üretirseniz üretin, ne kadar kaliteli üretirseniz üretin, pazarlayamazsanız ürün elinizde patlar. Yani kaliteciler, üreticiler der ki: “Biz bunu kaliteli üretmezsek, iyi üretmezsek siz bunu satamazsınız.” Pazarlamacı da der ki: “Biz satmazsak sizin üretiminiz bir işe yaramaz.” der. O zaman bu kurumun pazarlama tarafını da geliştirmemiz gerekiyor. Hem yurt içi pazarlamayı hem de yurt dışı pazarlamayı.

Yine bir başka önerim de olsun bu benim. Yurt dışında, belki çok gelişmiş ülkeler bizim ürünlerimizi kullanmayabilir ama hâlen biliyorum ki konvansiyonel ürün kullanan, silah kullanan çok ülke var ve yıllarca Amerika satmış, bir tarafta Doğu Bloku, Rusya satmış, bir tarafta bir başka gelişmiş ülke satmış, bunlar aslında konvansiyonel hâle gelmiş. Bugün de çok kullanılan değil ama o

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 15

ülkelerin, 3'üncü dünya ülkelerinin orduları ellerinde bulunduruluyor. Bunların ihtiyaçlarını tespit ederek bunlara girebilmek lazım ama bu arada başka bir problem çıkıyor, maliyetler çıkıyor. Eğer siz kapasiteyi yüzde 30'da kullanırsanız, yine hammaddeyi ucuz alamazsanız ya da üretim maliyetlerini düşüremezseniz... Ki Türkiye'de üretim maliyetlerini düşürmek çok zor, elektrikten çok zor, yakıttan çok zor çünkü devletin yükü üretim maliyetleri üzerinde en az firmalar kadar devletin yükü var maliyetlerin üzerinde, bunun eksiltilmesi gerekiyor. Bu bir kurum, bunun halledilmesi gerekiyor. Bir bütün olarak bakmamız gerektiğini düşünüyorum.

Hurda işinde benim bir arkadaşım sizin hurdanızın ihalesine girdi, aldı, çocuk iflas etti. Çünkü orada bir yapı kurulmuş hurda işinde... Yani benim ne girerken haberim oldu ne de çıkarken ama iflas ettiğini öğrendim, Makine Kimyanın hurda işletmesi ihalesini almış. Öyle bir yapı kurulmuş ki orada 2-3 firmanın dışına çıkmıyor olay yani orayı emen, sömüren, oradaki rantı en büyük kendi tarafına aktaran bir yapı kurulmuş orada. Bunu kurum kurmuş demiyorum. Tabii, siz Kamu İhale Kanunu'na göre 4734'e göre yapıyorsunuz ihalelerinizi ama o yapıyı kırmak lazım yani orada o hurdayı işleyecek elemanı bulamıyor, o lojistik hizmetlerini yapacak aracı bulamıyor, kapıdaki görevlilere kadar yeni gelenlere zorluk çıkartılıyor oradaki işleyiş bakımından. Bu daha da kârlı hâle getirilir ama sizin de ben de bundan sonra şunu söylüyorum: Makine Kimya Endüstrisinin temel faaliyet alanlarından biri hurda olmamalı bana göre artık çünkü dedim ya biraz evvelki konuşmamda Türkiye'de geri dönüşüm gelişti, artık kamu kurum ve kuruluşları da zorunlu olarak hurdaya...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama faaliyeti durur ya, bunu kaynak olarak kullanıyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İşte başka bir şey söylüyorum ben orada sevgili kardeşim. Yani ben şunu söylüyorum ama: Sadece faaliyet alanını, bunu düşünüp kârlılığı buradan ifade ederseniz bunu da çıkartın diyorum dışarı, gerçek anlamda faaliyet alanınıza dönün ve orada sizin yapınızı görelim. Eğer destekliyorsa da bunu daha da geliştirelim, bu sefer oradaki o çarkı kiralım yani buradan nemalananları, buradan kurumu -zarar etmiyorsunuz ama- zarara uğratanları, kârdan zarara uğratanları devre dışı bırakalım diyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hep kârı düşünmemek lazım sayın vekilim. Bazı kurumlar yavaş yavaş kullanarak hurdayı kendi başka biçimde satmaya kalkıyorlar, onların Makine Kimyanın dışında satışını engellemek lazım.

BAŞKAN – Sayın Akar, siz iyi bir denetimsiniz o arkadaşımızın firmasını da bir denetleyin, belki ondan kaynaklı sorunlar da olabilir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, o olabilir, ben tek taraflı değilim ama benim aldığım, bana anlatılanlar bunlar yani “İş yapma şansını ortadan kaldırdılar.” diyor bizim orada. Kurum içerisinde de sıkıntılar yaşadı, ben çok detaya girmiyorum, bir uyarı olarak söylüyorum bunu. Genelde de böyledir bu, yıllar yılı kurumu ele geçirenler -bu iktidarla ilgisi yoktur arkadaşlar, her dönemin adamlarıdır bunlar- yıllar yılı orayı sömürmek, oradan daha çok kazanç sağlamak için çaba sarf ederler. Bir bakın, bir gözden geçirin diyorum bunu.

Evet, Makine Kimya, aslında bizim göz bebeğimiz olması gerekiyor, kendini geliştirmesi gerekiyor, gelecek yıllarda bize daha güzel projelerle gelin biz de sizi destekleyelim. Yani yapılması gereken bizden talep ettiğiniz şeyleri biz de burada size destek vererek düzeltilmesi gereken yerleri düzeltelim ama dediğim gibi, rekabet edebilir hâle gelmeniz lazım, maliyetleri düşürmeniz lazım, kapasitenizi tam kullanmanız lazım. Üretim mi, geliştirme mi, orada da bir karar vermek gerekiyor diye düşünüyorum.

Başarılar diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Sertel, buyurun.

ATILA SERTEL (İzmir) – Evet, ben de kuruma teşekkür ediyorum.

MKE'nin var oluşu Türkiye'deki savunma açısından, güvenlik açısından çok önemli bir kuruluş. Bu kuruluşun üretimi de ve bu kuruluşun başarısı da Türkiye'nin başarısı olarak addediyorum.

Beni üzen bir durum var, Sayın Genel Müdür ya da oradaki arkadaşlar da mutlaka bir şekliyle bilgi sahibi olmuşlardır ya da ben şimdi söylediğimde bilgi sahibi olacaklardır. İnternet'te bir video dolaşüyor, o video gerçekten izlendiği zaman bizi yaralayan ve üzen ve MKE kurumunu da yaralayan bir video olarak gözümüze çarpıyor, o da şu: Görüntüler var, o görüntülerde de İŞİD'li teröristlerin sandıklarla mermi taşıdıklarını gösteriyor video ve bu sandıkların üzerindeki mermilerde ne yazık ki “MKE” bandrolü, logosu var. Yani tabii, bu doğrudur, doğrudur ya da yanlışır bunun İnternet'te dolaşması bile devletin bu kurumunu zan altında bırakan bir durumdur. Bununla ilgili sizin tedbir almanız ya da böyle bir durum yoksa İŞİD'li teröristlere mermi gitmediyse bunu İnternet üzerinde denetleyerek sosyal medyada bunun önüne geçmenizi öneriyorum.

Bir de ben şunu merak ediyorum: Bugüne kadar kurum silah veya mermi ihracatını yaptığı ülkeler hangi ülkelerdir? O ülkelerin bana dökümünü, eğer bir sakınca yoksa, “çok gizli”, “çok gizli” diye raporlarınızda yer alıyor, ülkenin, MKE'nin yaptığı mermi ve silah ihracatına ilişkin bilgi rica ediyorum yıllar itibarıyla.

Bunu şöyle söylemek istiyorum: Savunma sanayisi içerisinde bir de MKE'nin bana göre toplumsal olaylara yönelik üretimi içerisinde de olması ve bunun belki de ihracatını da gerçekleştirebilecek noktaya gelmesi gerekir diye düşünüyorum. TOMA diye son beş on yılda bir toplumsal olaylarda kullanılan, gaz sıkın, su sıkın, mermi atan bir araç yapıldı. Bunun içinde sınıflandırmaları var, EJDER TOMA var, işte başka TOMA'lar var, falan falan. Ama bunu İsmail Katmerci, eski AKP milletvekili, İzmirli milletvekilinin firması yapıyor, Katmerciler AŞ. Bir de EJDER TOMA'yı da sanıyorum başka bir Nurol diye bir yapı var, onlar yapıyor değil mi? Nurol Makine yapıyor. Siz bu konuda niye ön alıp, ön görüp de girmediniz yani böyle bir talep vardı, niçin böyle bir yapının içinde yer

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 16

almadınız, onu doğrusu merak ediyorum. Çünkü sadece Türkiye'de değil, çevre ülkelere de bu ihracat noktasında kâr payı yüksek bir durum diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sorular genelde hazırlık gerektiren mahiyette ancak kısaca şu an cevaplayabilecekleriniz için size söz veriyorum.

Buyurun.

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Evet, sayın milletvekilimin, Niğde Milletvekili Ömer Bey'in sorusu oldukça kapsamlı, AR-GE'yle ilgili onlara yazılı olarak cevap vereceğiz.

Diğer taraftan, diğer milletvekilimizin ülke satışlarıyla ilgili ihracat bilgilerini istedi, onu aynı şekilde yazılı olarak vereceğiz. Ama bu arada ben birkaç şey daha söylemek istiyorum efendim Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuyla ilgili olarak.

Şimdi, öncelikle Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun sadece millî piyade tüfeği veya tabanca üreten bir kurum olarak bilinmesini biz çok istemiyoruz yani aslında biz çok güzel şeyler yapıyoruz. Güzel şeyler yapıyoruz, tamam eleştiriliyoruz, doğrudur ve sayın vekillerimizin söylediklerinin kesinlikle haklı yönleri var, haklılar yani o noktada aslında açıklamaları bize destek de veriyor.

Şimdi, bu arada Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun sadece konvansiyonel silahlar açısından, sadece piyade tüfeği veya tabanca yapıyor olarak görüntüsü bizim için biraz üzücü, aslında biz Fırtına obüslerinin üzerindeki silahları yapıyoruz. Türk Silahlı Kuvvetlerinin gözde platformu olan bu obüsün yüzde 65 civarındaki parçalarının Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu silahıyla birlikte üretiyor. Yani o Fırtına eğer şu anda başarılı bir şekilde kullanılıyorsa bunun payı Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunda, üstelik de Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunda ondan öncesinde de Çekili obüs diye bahsedilen Panter'i tamamen kendisi özgün tasarımıyla gerçekleştirdi. Yani aslında Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunu şöyle bilmek gerekiyor Sayın Başkanım: Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu tabancadan 155'lik 52 kalibre diye adlandırılan NATO'nun en yüksek kalibresi olan obüslere kadar, düşünebiliyor musunuz tabancadan tutun 155'lik obüse kadar bütün aralıklardaki silahı üretme kabiliyetine sahiptir. Bu kabiliyete sahip de dünyada tek kurumdur, dünyada diyorum, -bakın Balkanlarda demiyorum, Avrupa'da demiyorum- bu kadar iddialı söylüyorum. Aynı anda bütün bu namlulu konvansiyonel silahların hepsini yapma kabiliyetine olan tek kuruluştur. Bu noktayla biz burada ciddi bir kapasitenin ve kabiliyetin olduğuna inanıyoruz.

Doğrudur, yani biz yeterince sipariş alamıyoruz, verimli çalışmıyoruz ama şöyle: Kamu iktisadi teşekkülü yapımız zaten sizlerce de malum. Şimdi, savunma sanayisinin şöyle bir yapısı vardır, bu herkesçe de bilinir. Siparişe göre yaparsınız yani asla silah ve mühimmatı yapıp da rafta bekletemezsiniz, öyle bir lüksünüz yok.

BAŞKAN – O potansiyelin olması önemli olan.

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Yani kesinlikle.

BAŞKAN – Aslında yani bunun faaliyete geçirilebilirlik potansiyelin olması, hazır bulunması önemli ülke savunması açısından.

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Kesinlikle, doğru diyorsunuz.

Sayın Başkanım, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu zaten şöyle bir kurumdur: Yani itfaiye gibi bir kurumdur yani siz bizim hatlarımız stratejiktir, bizim ürünlerimiz stratejik değildir. Yani siz ürünleri barış zamanında her yerde bulursunuz ama savaş zamanı bunların hiçbirisini bulamazsınız, kimse de size vermez. Dolayısıyla Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun biraz da itfaiye gibi görevi vardır. Dolayısıyla ne yaparsınız? İtfaiyeyi finanse edersiniz yani kimse itfaiyeden başka bir şey bekleyemez. Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun bu noktayla bilinmesinde fayda görüyorum. Konvansiyonel anlamda dünyada ne üretiliyorsa aynısını üretiyoruz yani dünyada bizim karşılığımız olan firmalar ne üretiyorsa konvansiyonel anlamda bunların aynısını üretme kabiliyetine sahibiz.

Şimdi, diğer bir konu var, özellikle hurda konusu. Hurda konusunu sayın vekilim de güzel söyledi, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun aslında bu hani hatlarını hazır tutmak anlamında verdiği o şeyin yani biz yüklendiğimiz yükün aslında kaynağıdır, biz görev kuruluşu değiliz malumunuz. Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Devlet Demir Yolları gibi değil yani her şeyiyle, kendi yağıyla kavrulan genel bütçeden pay almayan, eğer biz satışlarımızda zarar etsek işçinin, memurun maaşını bankadan ticaret veya sanayi kredisi çekerek kullanırız. Yani dolayısıyla Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun bütün hatları tutmak adına yani Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Emniyet güçlerinin savaş esnasında kullanacağı hatları hazır tutmanın bedelini biz hurdayla kapatıyoruz, bunun da hakkımız olduğuna inanıyoruz ki, kaldı ki 1937 senesinde bize bu hak verilmiş. Diğer taraftan, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu hurda toplamak adına çok ciddi yatırımlar yaptı. Şu ana kadar biz 53 milyon TL'lik çevre regülasyonlarına göre, sizin söylediğiniz gibi lisanslı üretim hâline gelmek için şu ana kadar 53 milyon TL'lik yatırım yaptık. 33 milyon TL de önümüzdeki sene harcayacağız efendim hatta bu sene harcayacağız. Toplamda 88 milyon TL'lik bir altyapı yaptık yani bunların hepsini çevre regülasyonlarına uygun hâle getirdik. 3 tane merkezde çok güzel yerlerimiz oldu.

Bu arada sayın vekilimin şikâyet ettiği konu var, işte alt taşeronlara biz biliyorsunuz bunları yaptırıyoruz. Şimdi, Sayın Vekilim, 3 tane buralara kesme presleri alıyoruz, dolayısıyla o sizin söylediğiniz olaylar da yakında inşallah tamamen ortadan kalkacak.

Bir diğer şey, nakliye ve hurdayla ilgili her türlü işemimizi açık ihale ve Kamu İhale Kanunu'na tabi olarak yaparız. Yani oradaki kendi aralarındaki örgütlenme maalesef olabilir belki ama Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu bunun dışında.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 17

Bir diğer sayın vekillerimizden birisi “Toplumsal olaylara Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu dâhil olur mu?” Toplumsal olayların özellikle bu göz yaşartıcı mühimmat olsun, diğer konularda Makine ve Kimya üretimlerini zaten yapıyor. TOMA dediniz, aslında Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu o işlere girmedir. Niye girmedir? Biz bir araç üreticisi değiliz yani dolayısıyla aslında bu soru şuna sorulması lazım belki efendim: Yani TOMA’yı daha çok araç üreticileri niye yapmıyor, aslında daha ucuzlatabilirler onlar, belki onlara sorulması gerekir. Yani Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu o konuda araç üreticisi olmadığı için o konuya girmedir aslında, onu da takdirlerinize sunuyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Onlar da üretebilir, siz de üretebilirsiniz.

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Onlar da üretebilir ama işte biz şöyle bir şey yapıyoruz...

Şimdi, AR-GE konusunda zaten çok kapsamlı bir çalışmayı sayın vekilimize yazılı olarak ileteceğiz ama AR-GE konusunda da gerçekten yani devletin hedef olarak koyduğu 1’i biz 1,8-1,9 olarak geçmiş bulunuyoruz ama kesinlikle yeterli değil. Sayın vekilimizin söylediği konulara da biz çerçevesiyle cevap vereceğiz.

Bu arada son olarak sayın vekilimizin İŞİD konusuyla ilgili İnternet’te dolaşan, maalesef İnternet’i Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu olarak biz yani denetleyemeyecek durumdayız malumunuz. Ama o haberlerin hiçbirisinin aslı, astarı yoktur, bununla ilgili olarak da Millî Savunma Bakanlığına bütün bilgiler, belgeler verilmiştir. Bir detay söyleyeceğim sadece Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun o İŞİD teröristlerinin elinde gördüğünüz o taşınan şeylerin hepsi copy-paste’dir, onların hepsini tespit ettik çünkü Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun öyle bir markalama sistemi yoktur. Yani, dolayısıyla, maalesef bu, bir algı yönetimidir. Bu algı yönetimi şu şekilde bize geri dönmüştür: Bir yabancı firma bir akreditifini bize doğru açamamıştır yani bu yüzden Avrupa’daki bazı bankalar bize rezerv koyuyorlar maalesef. Bunu da gene Ekonomi Bakanlığına bildirdik, onların teşebbüsüyle şimdi o algı da yıkıldı yani bundan dolayı.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yabancı firmalar mı yapıyor algı yönetimini?

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Yok, algı yönetimini şöyle: Yabancı firmadan... Yani yabancı firma bizim bir ihalemeze katılmakla ilgili banka teminat mektubunu verecekti, veremedi yani muhbir bankası veremedi. Ama, bunu çözdük yani biz bunu Ekonomi Bakanlığına bildirdik. Dolayısıyla, bu tamamen Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti’ne yapılan bir algı yönetimidir. Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun her bir satışı uluslararası çerçevede “End-user certificate” dediğimiz son kullanıcı belgesi devlet tarafından yayınlanan devletlere, direkt devletlere satış yapar. Bu da Millî Savunma Bakanlığının ihracat izniyle, organizasyonu yapıldı ki Dışişleri bunun tarafıdır.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Yalnız o görüntüyle ilgili olarak erişimin engellenmesi amacıyla gerekli hukuki girişimlerde siz yine bulundunuz mu?

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜR VEKİLİ AKİF AKGÜL – Tabii, yapıldı efendim, yapıldı. Yani, bakanlığa biz bilgi verdik bunun kaldırılması yönünde.

BAŞKAN – Bakanlığa bilgi vermektense gidin, bir mahkemeye başvurun erişimi engelleyin, uzatmayın işi yani sonuç odaklı olmak lazım biraz. Yani, marka değerini de olumsuz etkiliyorsa çözüm odaklı davranmak lazım.

Evet, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun 2013 ve 2014 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibranıza sunacağım.

2013 yılını okutuyorum:

Sonuç:

Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun 2013 yılı bilançosu ve 136.861.857,18 Türk lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

2014 yılını okutuyorum:

Sonuç:

Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun 2014 yılı bilançosu ve 5.759.108,98 Türk lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri sona ermiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.18

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 18

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.34

BAŞKAN: Fatih ŞAHİN (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Uğur AYDEMİR (Manisa)

SÖZCÜ: Kasım BOSTAN (Balıkesir)

KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)

BAŞKAN – 26'ncı Yasama Dönemi Birinci Yasama Yılı'nın 13'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2.- Sümer Holding AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Çalışmalarımıza Sümer Holding Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Görüşmelere başlamadan önce, Sayın Genel Müdürlüğümüzden başlayarak Komisyonumuza gelen kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Bir kez daha hoş geldiniz diyorum.

Şimdi, sunumlarını yapması için sözü Sayın Genel Müdürlüğüne veriyorum.

SÜMER HOLDİNG GENEL MÜDÜRÜ SEZAI A. ENSARİ – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri ve kamu kurumlarımızın değerli temsilcileri; sizleri şahsım ve holdingimiz mensupları adına saygıyla selamlıyorum.

Sümer Holding Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü hakkında kısaca bilgi arz etmek istiyorum.

11 Temmuz 1933 tarihinde 2262 sayılı Kanun'la kurulmuş olan Sümerbank 17/06/1938 tarihinde yürürlüğe giren 3460 sayılı Kanun'la iktisadi devlet teşekkülü durumuna getirilmiştir. 1986 yılında yürürlüğe giren 3291 sayılı KİT'lerin Özelleştirilmesi Hakkında Kanun çerçevesinde Bakanlar Kurulunun 11 Eylül 1987 tarih, 12184 sayılı Kararı gereğince Sümerbank'ın özelleştirilmesine karar verilmiş olup, yeniden yapılanma sürecinde bankacılık birimi kurum bünyesinden ayrılarak sanayi sektöründe faaliyetlerini sürdürmeyi devam eden kısım Sümer Holding AŞ adını almıştır.

Sümer Holding Anonim Şirketi, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından kendisine devrolunan yetkiler çerçevesinde, tasfiye edilmesine karar verilerek holding bünyesine aktarılan kuruluşların özelleştirme işlemlerini yürütmektedir. Bu kapsamda holdingimiz tarafından bugüne kadar çok sayıda özelleştirme ihalesi gerçekleştirilmiştir.

Holdingimizin devam etmekte olan mevcut faaliyetleri kapsamında, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 01/06/2009 tarih ve 448 sayılı oluruyla tüm hak ve yükümlülükleriyle birlikte Sümer Holding Anonim Şirketiyle birleştirilerek tüzel kişiliği sona erdirilen Sümer Halı Anonim Şirketinin holdingimize devir tarihi olan 28/07/2009 ile 30/04/2016 tarihleri arasında toplam 47.609 metrekare halı satışı karşılığı 14 milyon 592 bin 938 TL satış hasılatı gerçekleştirilmiştir. Sümer Halı Anonim Şirketinden devralınan yaklaşık 62.996 metrekare halı-kilim stoğunun yüzde 76'sı oranında gerçekleştirilen satışlar sonucunda stok miktarımız sağlam ve diğer halı-kilim olmak üzere toplam 15.387 metrekareye düşmüş bulunmaktadır.

Holdingimize ait Adana Attepe'deki 2 adet ve Hekimhan Karakuz'daki 1 adet maden sahasında işletmeciler tarafından açık işletme yöntemiyle üretilerek KARDEMİR, İSDEMİR ve ERDEMİR gibi demir çelik fabrikalarına satılan cevherden 2013, 2014 ve 2015 yıllarında katma değer dâhil toplam 12 milyon 039 bin 600 TL redevans geliri elde edilmiştir. Mersin ili, Silifke ilçesine bağlı Taşucu beldesi sınırları içinde yer alan, holdingimize ait Taşucu Limanı'ndan 2013, 2014 ve 2015 yıllarında toplam 19 milyon 513 bin 564 TL gelir elde edilmiştir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; holdingimiz bugüne kadar ERHAZ, SİHAZ, KÖYTEKS, AKSANTAŞ, Türkiye Yapağı Tiftik AŞ, Türkiye Ziraî Donatım AŞ, TUMOSAN, TURBAN Turizm AŞ, SEKA, TUGSAŞ, TDÇİ ve SÜMERHALI AŞ gibi KİT'leri bünyesinde tasfiye etmiştir. Tasfiye edilen söz konusu KİT'lerin tüm arşiv hizmetleri ve yıllar öncesinden süregelenekte olan yaklaşık 4 bine yakın dava dosyası yine Genel Müdürlüğümüz tarafından izlenmekte ve takip edilmektedir.

Gerçekleştirilen özelleştirme çalışmaları sonucunda, bugün itibarıyla Mersin Taşucu'nda 1 adet işletmesi ve limanı, Fethiye Göcek'te 1 adet iskelesi, Adana Attepe'de 2 ve Malatya Hekimhan Karakuz'da 1 adet olmak üzere toplam 3 adet maden sahası; Ankara'da 1 adet halı mağazası, 13 işiiraki, ve 31 adet halı bayisi bulunan holdingimiz, söz konusu Genel Müdürlük ve işletmelerinde mevcut toplam 154 personeliyle çalışmalarına devam etmektedir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Sümer Holding AŞ Genel Müdürlüğümüzün iş ve işlevleri hakkında kısaca bilgi sunmaya çalıştım.

Sözlerime son verirken, yüce Medisimizin mümtaz temsilcileri siz Sayın Başkan ve üyelere, tespit ve önerileriyle çalışmalarımıza olumlu katkılarda bulunan Sayıştay denetim grup başkanı ve denetçilerine, katılımlarından dolayı da kamu kurumlarımızın değerli temsilcilerine teşekkür eder, şahsım ve mesai arkadaşlarım adına saygılar sunarım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Önerilerin görüşmelerine geçiyoruz.

2012 yılında gündemde kalan 1 öneri bulunmaktadır.

Öneriyi okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 19

Öneri:

Özelleştirme Yüksek Kurulunun 2011/52 sayılı Kararı'nda belirtilmiş olan holding varlıklarının özelleştirilmesinin 31/12/2015 tarihine kadar tamamlanması konusu dikkate alınarak holding portföyünde bulunan gayrimenkullerin iştirak hisselerinin ve markaların 4046 sayılı Kanun çerçevesinde satılabilmesini teminen holdinge genel bir yetki verilmesi için Özelleştirme İdaresi Başkanlığı nezdinde girişimlerde bulunulması.

BAŞKAN – Cevap için buyurun lütfen.

SÜMER HOLDİNG GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA CEYLAN – Cevabı arz ediyorum Sayın Başkanım.

Cevap:

Özelleştirme Yüksek Kurulunun 06/07/2015 tarih, 2015/58 sayılı Kararı'yla holdingimizin özelleştirme süresi 31/12/2020 olarak yeniden belirlenmiştir. Holdingimize ait bir kısım gayrimenkul, iştirak hissesi ve markaların özelleştirilmesini teminen, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 26/01/2016 tarih, 531 sayılı yazısıyla holdingimize 31/12/2016 tarihine kadar özelleştirme yetkisi verilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gereği yerine getirilmiş.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait 1 öneri bulunmaktadır, öneriyi okutuyorum:

Öneri:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde (Ek: 16) listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

SÜMER HOLDİNG GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA CEYLAN – Sayıştay Başkanlığının önerisi doğrultusunda işlem yapılacaktır.

BAŞKAN – Sayın Güler, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜLER (Niğde) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Genelî üzerindeyse o kısımda isterseniz konuşun olur mu Sayın Güler?

ÖMER FETHİ GÜLER (Niğde) – Tamam.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

1 adet öneri bulunmaktadır, öneriyi okutuyorum:

Öneri:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde (Ek: 15) listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

SÜMER HOLDİNG GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA CEYLAN – Sayıştay Başkanlığının önerisi doğrultusunda işlem yapılacaktır.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle her iki yıla ait önerilerin görüşmeleri sona ermiştir.

Şimdi, kurumla alakalı görüş ve önerilerin dile getirilmesi ve soru-cevap işlemi için genelî üzerinde görüşme açacağım.

Toplantımızda sorulan sorulardan cevaplandırılması hazırlık gerektirenlere, tutanakların tarafınıza tebliğinden itibaren kanunî süresi içerisinde yazılı ve ayrıntılı olarak cevap vermeniz gerektiği hususunu bir kez daha hatırlatmak istiyorum Sayın Genel Müdürüm.

Sayın Güler, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜLER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tabiî, bu, özelleştirme kapsamındaki kurumlarımızı irdelediğimiz ve incelediğimizde görüyoruz ki birçok konuda sağlanacak fayda ne yazık ki yok edilmiş. Burada da şimdi Sayıştay raporuna da yansıyan Türk Patent Enstitüsüne kayıtlı 14 adet ticari marka, unvan ve şekil hakları ile ayrıca Hereke ibareli ticari marka hakkının uluslararası düzeyde korunması amacıyla yapılan patent çalışmalarıyla doğmuş isimlerinin ne yazık ki bugün gerekli değer verilmediğinden iptal noktasına geldiği, satış süresinde elden çıkarma imkânının azaldığı ifadesi yer alıyor. Marka kolay da yaratılan bir olay değil. Neden zamanında bunlar değerlendirilmedi ve neden bunlardan fayda sağlanmadı, bir soru olarak aklara geliyor.

Keza, Sümer Holding Genel Müdürlüğü portföyünde bulunan iştiraklerdeki payların satılması, devredilmesi, tasfiye edilmesi ve denetim içi iştiraklere ait hisselerin daha iyi bir şekilde değerlendirilmesi için ilgili kuruluşlardaki holdinge sermaye paylarının çoğunluk hisselerinin bulunduğu kamu kuruluşlarına satış suretiyle devrinin sağlanmasının sonunda Özelleştirme İdaresi nezdinde girişimlerde bulunulmuş, bu öneri bugüne kadar gerçekleşmemiş. Bu önerinin gerçekleşmesinin en azından ortaklık payı yüksek olan kuruluşlarda bunların değerlendirilmesini sağlayabileceğini düşünüyorum.

Ayrıca, Manisa Sümerbank Pamuklu Mensucat Fabrikasının özelleştirilmesiyle ilgili devam eden süreç içinde, yargının verdiği kararlar, buranın yeniden Danıştay kararıyla iptali söz konusu. Bu tür geçmişten gelen diğer kurumlarda da görülüyor. Biraz da benim gariptediğim bir şey var, TTA Gayrimenkule bakıyoruz, orada devletin özelleştirmesinde bazı kurumlar onun üstünde, burada Sümer Holding üstünde. Yani farklı farklı yerlerde, olabildiğince de çok sayıda satış gerekli olan kamu arazileri ya da mülkleri var. Bunlar değerlendirilebilir ya da satılabilir. Ama sürece baktığımız zaman, uzunca süredir bunların devam edemediği görülüyor.

Bir de şurada raporda olan Özelleştirme Yüksek Kurulunun 02/12/2013 tarihinde mülkiyeti holdinge ait Ankara ili Çankaya ilçesi Çukurambar mahallesindeki bir satışın gerçekleştiği görülüyor. Buradaki satış tutarı bölgedeki emsallere göre nedir? Bunda hangi değerlendirme kriterleri esas alınmıştır? Bununla ilgili de yazılı yanıt verirsiniz...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016

Saat :10.30

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 20

Okumama gerek var mı? Çukurambar mahallesi 16.124 ada.

Onunla ilgili de yazılı olarak bilgilendirmenizi diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sümer Holding bugün havuz hâline dönüştürüldü. Yani içinde liman var, içinde halı var, içinde maden ocağı var, Sümer Holdingin kadrosuna baktığınız zaman da bunun doğru bir yöntem olduğunu göremeyiz. Çünkü niye? Madenlerden örnek alırsak madenler redevans usulüyle işletildiğini ve buradan da bir gelir elde edildiğini, limanların yine muhtemelen hizmet alımı yöntemiyle kendi personeli tarafından işletildiğini ama bugün mevcut yapıyla bu ve ona yüklenen görev nedeniyle bunların işçi sağlığı, iş denetimi konusunda da gelecekte ciddi tehlikeler oluşturacağını düşünüyorum. Niye düşünüyorum? İşte, Soma'da örneğini gördük, Kozlu'da örneğini gördük, hizmet alımı veya redevans usulü yapılan madenlerin denetiminin aslında yüklenicilerden ziyade asıl işverende olduğunu biliyoruz. Hatta Soma'daki kazadan sonraki açılan davalarda Soma TKİ tarafından ödendiğini de biliyoruz. İş Kanunu da böyle zaten, asıl işverene yansıyor bu iş. Bir de kontrol mekanizması çalışmaz. Şimdi, oradaki 3 şirkete verdiği madenden bahsediyoruz. Bu verilen madenin kümülatifi üzerinden redevans bedeli olarak bir para tahsil ediliyor. Muhtemelen yüzde 15'tir redevans bedeli de. 12,5, o civarlarda oluyor. Bu, kurum için doğru bir iş değil. Bu madenler, evet, redevansla işletilecekse ve bu konuda uzman olan TKİ'ye veya Taş Kömürü değil ama en azından madencilik konusunda Türkiye'nin en uzman kurumu olan TKİ'ye verilmeli. Hatta EÜAŞ'a verilenlerin bile doğru olmadığını söylemiştik ve EÜAŞ'ın bunu işletmesinin doğru olmadığını söylemiştik. Burada aynı şeyle karşılaşyoruz. Allah korusun, bu madenler... Tabii, ben açık maden mi, yer altı madeni mi bilemediğim için orada... Afşin Elbistan'da 11 tane vatandaşın hâlen cesetleri şeyden çıkartılamadı, biliyorsunuz, toprak kaymasından. Bunlar önemli işler, yarın öbür gün bu kurumun başına iş açacak işler. Onun için eğer, tamam, biz özelleştirilmesine karşıyız ama bu şekilde de davranılacaksa bu kurumlarla üzerinden değil bu işin uzman kurumları tarafından yapılması gerekiyor. Birçok kurumun dava dosyaları sürüyor ki buna başka kurumlarda da rastladık. Bu özelleştirilmeye çalışılan kurumların gereksiz yere, davalar sonucunda, o kurumun faaliyetlerinin devam etmesi zorunlu kılınıyor. Bununla ilgili de bir yöntem geliştirilmeli gerçekten. Bu davaları takip edecek bir birimin tümüne bakması gerektiği gibi bir olay çıkıyor. Raporlarda bu sözleşmeli avukatların yerine getirmediği bazı işlerden bahsediliyor veya verimsiz olduğu konusunda davalar zamanında takip edilmiyor, işte, dava dosyaları hızla kapanmıyor gibi şey de var. Bunlar da doğru değil. Ya, bu kurum bir özelleştirmenin havuzu olacaksa üretim yapan ya da işçi sağlığı ve işçi güvenliği anlamında tehlike arz edecek işlerin bu kuruma değil bu kurumun dışındaki, bu işle iştigal eden daha uzman kurumlara devredilmesi gerektiği, burada en önemli yapılması gereken işin bu olduğunu düşünüyorum. Çok da fazla bir şey kalmamış zaten, bir an evvel de bu kurumun kendini halletmesi gerekiyor. Devletin üzerine yük olmaktan ziyade artık işini bitirip de arkadaşların da faaliyet alanlarına dönmesi gerektiğine inanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

SÜMER HOLDİNG GENEL MÜDÜRÜ SEZAI A. ENSARİ – Sayın Başkanım, biz Sümer Holding olarak özellikle Özelleştirme İdaresi Başkanlığının bize tevdi ettiği görevleri başarıyla ifa ediyoruz. Görevimizi yapmadaki hassasiyetimiz bugüne kadar Sümer Holdingden tek bir menfi, yani bir haber bile çıkmaması, ne kadar hassas hareket ettiğinin bir örneğidir. Ben on bir yıldan beri burada Genel Müdürüm. Gerçekten, verilen görev neyse, kapsamı dar ya da geniş. Biz tabii verilen bir görevi “Biz bunu yapmayız, biz bunun uzmanı değiliz.” deme şansına sahip değiliz tabii ki. Ama verildi mi bir görev onu uzmanlarıyla, gerekli bütün donanımlarıyla, en başarılı şekilde yapmanın çabası içerisindeyiz ve bunu da yıllar boyunca yaptık, sürdürdük.

Şimdi, görevimizin sona erip ermemesi tabii ki Özelleştirme İdaresi Başkanlığının, bizi ihdas eden kurumun “Bu ihtiyaç artık kalmadı” demesiyle söz konusu olabilir, her an için olabilir. Ama şu an bizim 2020 yılına kadar faaliyetimizin devamı yönünde Özelleştirme Yüksek Kurulundan karar çıktığını ifade etmek istiyorum. Biz, bize verilecek görevleri ifa ederken elimizden gelen çabayı harcayacağız, her zaman için de yapacağız bunu. Ama şunu da ifade etmek istiyorum: Sümer Holding ya da başka bir isim mutlaka Özelleştirme İdaresinin üzerindeki bu yükü kaldırarak bir kuruluş ihtiyacı var. Yoksa, bu kadar davayı, bu kadar arşiv hizmetlerini, bu kadar kuruluşları, tabii ki biz madenleri işletmeyebiliriz, bu gayet doğal ama özelleştirme kapsamına alınmışsa oradan süregelen, kalan şeyi de bizim yapmamız da doğal. Yani “Ben şurayı özelleştiriyorum, özelleştirirken şu kurumu şuraya bağladım, bunu buraya bağladım.” deyip de parçalamak yerine bir kurum elinde tutmak bence biraz da isabetli.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şu an zaten parçalı.

SÜMER HOLDİNG GENEL MÜDÜRÜ SEZAI A. ENSARİ – İşte, parçalı işleri biz yapıyoruz. Bir yandan liman işletiyoruz, bir yandan...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Gene gayrimenkul ya bunda da var bir sürü. Onları da size devretsinler.

SÜMER HOLDİNG GENEL MÜDÜRÜ SEZAI A. ENSARİ – Tabii, bu da olabilir. Aslında Gayrimenkul AŞ'ye dönüştürülürken TEKEL, ben daha önce TEKEL Genel Müdürlüğü de yaptım, biz şahsen Sümer Holding olarak bize geleceğini tahmin ediyorduk ama “Gayrimenkul AŞ” diye bir oluşum yapıldı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 5-6 tane ayrı ayrı benzer konuyu konuşacağımıza hepsini...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Tarih :11/05/2016 Saat :10.30 Kayıt:

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 21

SÜMER HOLDİNG GENEL MÜDÜRÜ SEZAI A. ENSARİ – Tabii, bir kurumda konuşabilirdik onu belki ama bu Özelleştirme İdaresi Başkanlığımızın takdiri öyle oldu. Ama görev bize verilirse biz de yapabiliriz ya da bizim üzerimizdeki 8 bin dönüme yakın arsa var Sümer Holdingin elinde, bunlar ya da başka bir kurum üzerinde birleştirilebilir. Bunlar, tabii, daha sonra, Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca düşünülebilecek hususlar efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sümer Holding Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşlerinize sunacağım.

2013 yılını okutuyorum:

Sümer Holding Anonim Şirketinin Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 11/03/2014 tarih ve 2014/ÖİB-K-35 sayılı kararıyla kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 26 milyon 411 bin 514,61 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

2014 yılını okutuyorum:

Sümer Holding Anonim Şirketinin Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 12/03/2015 tarih ve 2015/ÖİB-K-12 sayılı kararıyla kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 9 milyon 732 bin 627,70 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Sümer Holding Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri sona ermiştir.

Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ve Şeker Kurumunun 2013 ve 2014 yılları bilanço ve netice hesaplarını görüşmek için 12 Mayıs 2016 Perşembe saat 10.30'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 12.55

